

ISSN 2738-0343

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ
И БИБЛИОТЕЧКЕ ПОСЛОВЕ**

**ИНФОРМАТИВНИ
БИЛТЕН**

БРОЈ 2

2023

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове Управе за заједничке послове републичких органа већ више од тридесет година једном месечно објављује Информативни билтен, којим обавештава кориснике о обновљеном информационо-документационом и библиотечком фонду.

Обавештавамо кориснике да БАЗИ ПРАВНИХ ПРОПИСА Одељења за информационо-документационе и библиотечке послове Управе, која је дневно ажурна и притом бесплатна, могу приступити путем следеће интернет адресе:

<http://bpp.uzzpro.gov.rs>

Из наше базе која садржи преко 140.000 прописа и преко пола милиона скенираних страна службених гласила, за свега неколико минута може се добити како важећи тако и неважећи пропис, у штампаној верзији или електронском поштом, као што се може добити и телефонским путем свака информација о статусу траженог прописа.

БИЛТЕНИ у електронском облику могу се преузети на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-bilteni.html>

Целокупан библиотечки фонд може се погледати на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-knjige.html>

Дигитална библиотека налази се на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За коришћење целокупног фонда, као и за информације о правним прописима објављеним у службеним гласилима, корисници се могу обратити Одељењу:

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове

Управа за заједничке послове републичких органа

Немањина бр. 22–26

Београд

Телефон: 3616-296; 363-1620; 363-1104; 3613-734/лок. 1620 и 1104

biblioteka@uzzpro.gov.rs

САДРЖАЈ

- 1. Преглед одабраних правних прописа објављених у службеним гласилима Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и Града Београда**
- 2. Списак претплата на службена гласила и часописе за потребе библиотеке Управе у 2023. години**
- 3. Преглед старих публикација**
- 4. Преглед нових књига**
- 5. Листа најчитанијих књига**

1

**ПРЕГЛЕД ОДАБРАНИХ ПРАВНИХ ПРОПИСА
ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНИМ ГЛАСИЛИМА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ
ВОЈВОДИНЕ И ГРАДА БЕОГРАДА**

УСТАВНОПРАВНИ И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Службени гласник Републике Србије

Укази о додели одликовања, Службени гласник Републике Србије бр. 12/2023

Закон о изменама Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високотехнолошког криминала, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Закон о изменама Закона о објављивању закона и других прописа и аката, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Закон о изменама Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Закон о Високом савету тужилаштва, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Закон о изменама Закона о Уставном суду, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Закон о судијама, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Закон о уређењу судова, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Закон о изменама Закона о изгледу и употреби грба, заставе и химне Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Закон о јавном тужилаштву, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Закон о изменама Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Закон о Високом савету судства, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Уредба о изменама и допунама Уредбе о канцеларијском пословању органа државне управе, Службени гласник Републике Србије бр. 14/2023

Уредба о измени Уредбе о специјалној и посебним јединицама полиције, Службени гласник Републике Србије бр. 16/2023

Одлука о прихватању Извештаја о преговарачком процесу са Привременим институцијама самоуправе у Приштини од 1. септембра 2022. до 15. јануара 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Одлука о измени Одлуке о образовању Комисије за прикупљање чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породицишта у Републици Србији, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Одлука о именовању сталног састава Републичке изборне комисије, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Одлука о измени Одлуке о саставу Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Одлука о измени и допунама Одлуке о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 16/2023

Правилник о изменама и допуни Правилника о начину вршења провера приликом испитивања, обележавања, појединачног испитивања или хомологације оружја, контроле типа муниције, испитивања онеспособљеног оружја и оружја коме је трајно промењена намена у цивилно, као и изглед ознака и жигова, Службени гласник Републике Србије бр. 11/2023

Решење о постављењу вршиоца дужности помоћника директора Управе за заједничке послове републичких органа, Оливере Дурлевић, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Решење о постављењу вршиоца дужности директора Управе за заједничке послове републичких органа, Дејана Матића, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Решење о разрешењу вршиоца дужности помоћника директора Управе за заједничке послове републичких органа, Александре Савовић, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Решење о постављењу на положај помоћника директора Управе за заједничке послове републичких органа, Александре Савовић, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Сенегал о укидању виза за носиоце дипломатских и службених пасоша, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Анголе о међусобном укидању виза за дипломатске и службене пасоше, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Закон о потврђивању Меморандума о разумевању између Владе Републике Србије и Владе Арапске Републике Египат о међусобном укидању виза за носиоце дипломатских, службених и специјалних пасоша, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Закон о потврђивању Споразума о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Републике Анголе у области безбедности и јавног реда, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан о реадмисији лица која незаконито бораве, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Закон о потврђивању Споразума о сарадњи у области одбране између Владе Републике Србије и Владе Републике Екваторијалне Гвинеје, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Северне Македоније и Савета министара Републике Албаније, Савета министара Босне и Херцеговине, Владе Црне Горе, Владе Републике Србије и Владе Републике Словеније о аранжманима земље домаћина у вези са статусом Сталне организације Балканских војномедицинских снага и њеног особља, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан о војнотехничкој сарадњи, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Народне Републике Бангладеш о укидању виза за носиоце дипломатских и службених пасоша, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДА

Службени гласник Републике Србије

Закон о давању гаранције Републике Србије у корист UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, NLB Komercijalna Banka A.D. Beograd и АИК Banka a.d. Beograd по задужењу Јавног предузећа „Србијагас” Нови Сад, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Закон о регулисању обавеза Републике Србије према Међународном монетарном фонду на основу коришћења средстава стендбај аранжмана (Stand-by Arrangement) одобрених Републици Србији одлуком Одбора извршних директора Међународног монетарног фонда од 19. децембра 2022. године, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Уредба о распореду и коришћењу средстава за субвенционисање заштићених природних добара од националног интереса у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Уредба о утврђивању Програма коришћења средстава за решавање стамбених потреба и друге програме интеграције избеглица у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Уредба о утврђивању Програма подстицаја за спровођење мера и активности неопходних за достизање утврђених циљева из области управљања миграцијама у јединицама локалне самоуправе за 2023. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Уредба о изменама и допунама Уредбе о мониторингу квалитета деривата нафте и биогорива, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Националног фудбалског стадиона – друга фаза, Службени гласник Републике Србије бр. 9/2023

Уредба о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500”, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Уредба о измени Уредбе о ограничењу висине цена основних животних намирница, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Уредба о измени Уредбе о ограничењу висине цена деривата нафте, Службени гласник Републике Србије бр. 10/2023

Уредба о утврђивању Програма подршке развоју пословне инфраструктуре, Службени гласник Републике Србије бр. 11/2023

Уредба о утврђивању Програма финансирања пројеката од јавног интереса које реализују удружења са територија изразито недовољно развијених општина (јединице локалне самоуправе из четврте групе) у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 14/2023

Уредба о класификацији документарног материјала са роковима чувања, Службени гласник Републике Србије бр. 14/2023

Уредба о измени Уредбе о ограничењу висине цена основних животних намирница, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Уредба о ограничењу висине цена деривата нафте, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Уредба о утврђивању Програма доделе бесповратних средстава за куповину сеоске куће са окућницом на територији Републике Србије за 2023. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Уредба о садржини и облику пријаве државне помоћи, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Одлука о изменама Стратегије развоја дигиталних вештина у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Одлука о износу новчаних средстава за остваривање права на новчана средства за изградњу, учешће у куповини, односно куповину породично-стамбене зграде или стана по основу рођења детета у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Одлука о образовању Тела за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Одлука о образовању Радне групе за спровођење препорука из „Беле књиге” Савета страних инвеститора, Службени гласник Републике Србије бр. 11/2023

Одлука о измени Одлуке о образовању Координационог тела за праћење реализације и имплементације Централног информационог система за обрачун зарада у јавном сектору, Службени гласник Републике Србије бр. 11/2023

Одлука о измени Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине, Службени гласник Републике Србије бр. 14/2023

Одлука о измени Одлуке о привременој забрани извоза ЕВРО ДИЗЕЛА EN 590, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Одлука о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Одлука о образовању Националног савета за заштиту потрошача, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Одлука о утврђивању цена резервисаних поштанских услуга у унутрашњем поштанском саобраћају, Службени гласник Републике Србије бр. 16/2023

Одлука о утврђивању цена резервисаних поштанских услуга у међународном поштанском саобраћају, Службени гласник Републике Србије бр. 16/2023

Правилник о измени Правилника о додели пореског идентификационог броја правним лицима, предузетницима и другим субјектима за чију је регистрацију надлежна агенција за привредне регистре, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Правилник о методолошком оквиру одређивања техничке изводљивости и трошковне оправданости опремања техничких система за грејање, односно климатизацију нестамбених зграда системима за аутоматску регулацију и управљање, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Правилник о начину утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава и о условима и начину за отварање и укидање подрачуна консолидованог рачуна трезора код Управе за трезор, Службени гласник Републике Србије бр. 11/2023

Правилник о изменама Правилника о начину и поступању буџетске инспекције у вршењу надзора над спровођењем Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, Службени гласник Републике Србије бр. 13/2023

Правилник о контроли система за климатизацију зграда, Службени гласник Републике Србије бр. 14/2023

Правилник о измени и допуни Правилника о порезу на додату вредност, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Правилник о измени и допунама Правилника о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и мотива редовних издања поштанских марака, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Решење о давању дозволе за издавање електронског новца, Службени гласник Републике Србије бр. 16/2023

Акциони план за спровођење Стратегије развоја дигиталних вештина у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године, у периоду од 2023. до 2024. године, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Измена Јавноизвршитељске тарифе, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Уговора о гаранцији (Обнова теретног возног парка Србије) између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Закон о потврђивању Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Хоризонт Европа – оквирном програму за истраживање и иновације, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Уредба о изменама Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 5/2023

Одлука о поступку избора, критеријумима за избор и реализацији пројеката које финансира Управа за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине у 2023. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 5/2023

Одлука о садржини и форми обрасца пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области локалног и регионалног економског развоја, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 6/2023

Правилник о додели бесповратних средстава за субвенционисање предузетника, микро и малих правних лица од интереса за развој и ревитализацију послова који се сматрају уметничким и старим занатима, односно пословима домаће радиности у 2023. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 5/2023

Правилник о условима за доделу бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 5/2023

РАДНИ ОДНОСИ, ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о допунама Уредбе о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања Фонда за социјално осигурање војних осигураника, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Одлука о трошковима рехабилитације корисника пензија и цени смештаја пратиоца, по установама, по дану боравка, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Правилник о утврђивању Програма мониторинга безбедности хране за 2023. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Правилник о утврђивању Програма мониторинга здравствене исправности предмета опште употребе за 2023. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 8/2023

Правилник о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Правилник о изменама Правилника о највишем износу накнада трошкова за медицинско-техничка помагала која се издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, Службени гласник Републике Србије бр. 16/2023

Правилник о изменама Правилника о ценама лабораторијских здравствених услуга на примарном, секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите, Службени гласник Републике Србије бр. 16/2023

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Тунис о социјалној сигурности, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о садржини и форми обрасца пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројекта у области здравствене заштите, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 6/2023

Службени лист Града Београда

Правилник о престанку важења Правилника о мерилима и критеријумима о учешћу корисника и његових сродника обавезних на издржавање у трошковима помоћи у кући, дневног боравка, персоналне асистенције, привременог смештаја и становања уз подршку, Службени лист Града Београда бр. 2/2023

ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА, КУЛТУРА И ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о допуни Уредбе о ближим условима и начину доделе признања за врхунски допринос националној култури, односно култури националних мањина, Службени гласник Републике Србије бр. 11/2023

Одлука о преузимању оснивачких права над Музејом афричке уметности – збирка Веде и др Здравка Печара са седиштем у Београду од града Београда, Службени гласник Републике Србије бр. 13/2023

Одлука о изменама Одлуке о образовању Фонда за младе таленте Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 13/2023

Правилник о изменама Правилника о стицању истраживачких и научних звања, Службени гласник Републике Србије бр. 14/2023

Правилник о облику и начину вођења и поступку уписа и брисања из евиденција научноистраживачких организација и истраживача, Службени гласник Републике Србије бр. 14/2023

Правилник о изменама Правилника о одобравању и финансирању програма којима се остварује општи интерес у области спорта, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Стратегија за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године, Службени гласник Републике Србије бр. 9/2023

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Еразмус⁺ – програму Европске уније за образовање, обуке, младе и спорт, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 1/2023

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања у Аутономној Покрајини Војводини, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 7/2023

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области предшколског васпитања и образовања у Аутономној Покрајини Војводини, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 7/2023

РАЗНО

Службени гласник Републике Србије

Индекси потрошачких цена за јануар 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 14/2023

Податак о висини просечне месечне зараде по запосленом за четврти квартал 2022. године, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Подаци о кретању просечне месечне зараде без пореза и доприноса и о кретању потрошачких цена у Републици Србији од 1. јула 2022. године до 31. децембра 2022. године, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Подаци о просечној годишњој заради и просечној годишњој заради без пореза и доприноса у Републици Србији за 2022. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Податак о просечној годишњој заради по запосленом у Републици Србији за 2022. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом, за децембар 2022. године, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

Усклађени динарски износи посебне накнаде за употребу јавног пута, његовог дела или путног објекта прописане Законом о накнадама за коришћење јавних добара, Службени гласник Републике Србије бр. 15/2023

2

СПИСАК ПРЕПЛАТА НА СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА И ЧАСОПИСЕ ЗА ПОТРЕБЕ БИБЛИОТЕКЕ УПРАВЕ У 2023. ГОДИНИ

СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА

1.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ
3.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АП ВОЈВОДИНЕ
4.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

СТРУЧНИ ЧАСОПИСИ

1.	КОРАЦИ: часопис за књижевност, уметност и културу
2.	ЛЕГЕ АРТИС: прописи у пракси
3.	ЛИПАР: часопис за књижевност, језик, уметност и културу
4.	ТОКОВИ ИСТОРИЈЕ: часопис Института за новију историју Србије

ОСТАЛЕ СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

1.	БИЛТЕН ДРЖАВНОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА
2.	БИЛТЕН ЈАВНИХ ФИНАНСИЈА
3.	БИЛТЕН МИНИСТАРСТВА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
4.	БИЛТЕН РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ
5.	БИЛТЕН СУДСКЕ ПРАКСЕ ПРИВРЕДНИХ СУДОВА
5.	БИЛТЕН УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
6.	МЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД
7.	САОПШТЕЊА РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ

3

ПРЕГЛЕД СТАРИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Излазећи у сусрет све израженијим захтевима корисника да пронађу одговор на специфична питања из професионалне праксе, кроз Информативни билтен континуирано ћемо упознавати своје читаоце са садржајима старих књига из богате ризнице библиотеке Управе. Наш фонд обухвата, између осталог, и вредне писане документе који, осим документационе, имају и научну и стручну вредност. Будући да су посреди књиге од историјског значаја, као и периодична издања и друге драгоцене библиотечке целине којима располажу постојећи фондови, овим путем настојали смо да проширимо лектуру свима онима који желе да се стручно усавршавају. Напомињемо да ове књиге (из којих дајемо само изводе) могу да се користе само у читаоници библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа, а део фонда дигитализован је и доступан на адреси:
<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За овај број издвајамо:

- 1. Правилник о службеном оделу особља државних саобраћајних установа: Београд, 1927.**
- 2. Правилник за опасивање војно-државних кобила по командама и датих народу на употребу, чување и приплод: Београд, 1932.**

У наредним бројевима Информативног билтена наставићемо са приказима тематски и жанровски разноврсних публикација нашег богатог фонда.

Министарство Саобраћаја Краљевине С. Х. С.

1933 (1)

ПРАВИЛНИК
О
СЛУЖБЕНОМ ОДЕЛУ ОСОБЉА
ДРЖАВНИХ САОБРАЋАЈНИХ УСТАНОВА
ФОБрој 6500/27

ЦЕНА 4 ДИНАРА

1 9 2 7

Штампарија Дирекције Држ. Железница у Суботици, Број 306

На основи члана 84. Закона о државном саобраћајном особљу од 1. новембра 1923. године прописујем следећи

ПРАВИЛНИК

о службеном оделу особља државних саобраћајних установа

I. Опште одредбе.

Члан 1.

Све станично, магацинско, пружно, возно, ложионичко, радионичко, аутомобилско, фабричко, лучко, пристанишно бродско поморско особље (поморско-здравствених станица и лазарета; поморско-здравствене, рибарске и речне полиције, светионика, семафора и радиотелеграфских станица; надзорници; чувари канала, насипа, мостова и других објеката) државних саобраћајних установа Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, које за време вршења своје дужности долази у додир са грађанством или обавља егзекутивну службу, мора у том времену носити службено одело и службене знаке, прописане овим правилником.

У времену ван службе свему овом особљу слободно је да носи и обично грађанско одело, али увек уљудно и чисто.

Члан 2.

Од особља наведеног у члану 1. следећи службеници неће носити службено одело:

1. Шефови секција и њихови инжињери;
2. Шефови ложионица инжињери и њихови помоћници инжињери; и
3. Шефови саобраћајне службе.

Члан 3.

У централама службено одело носиће само служитељи, вратари и ноћни чувари.

Под централама разумеју се: Министарство Сао-

браћаја, Генерална Дирекција Железница, Обласне Дирекције Железница, Дирекција за Грађење Нових Железница, Дирекција Речног Саобраћаја, Дирекција Поморског Саобраћаја.

Члан 4.

Кад се појави потреба, да службеник из члана 2. и 3. који не носи службено одело, за време вршења службе буде видно обележен као службеник државних саобраћајних установа, он ће на левој руци носити прописану траку са знаком.

II. Облик и крој службеног одела.

А) За железничко особље.

Члан 5.

Службено је одело:

1. Обично;
2. Летње;
3. Радничко; и
4. Обућа.

Обично одело састоји се из: капе (обичне, кожне или зимске), блузе, панталона, шињела или мекинтоша.

Летње одело састоји се из: летње капе, летње блузе и летњих панталона.

Радничко одело састоји се из: блузе (кошуље) и панталона од плавог платна (дрила-цајга).

Обућа код свих службеника треба да буде црна.

Члан 6.

Службено одело снабдевено је знацима из којих се види:

- а) грана службе;
- б) категорија; и
- в) група појединих категорија службеника.

Члан 7.

За обележавање грана службе служе сомотске или чохане латице, галони и венци, према опису код појединих врста одела (одељци А), Б), В) и то за саобраћајну службу затворено плаве, за машинску службу црне, за службу одржавања пруге затворено зелене и за све остале затворено црвене боје.

Ови знаци су за чиновничке и званичне категорије од сомота (кадифе), а за служитељске категорије од чохе.

Члан 8.

На рукавима се носе галони са ознакама категорије и групе. Ови знаци су за чиновничке категорије од златног, за званичне категорије од сребрног а за служитељске категорије од вуненог ширита (везене траке) сиве боје.

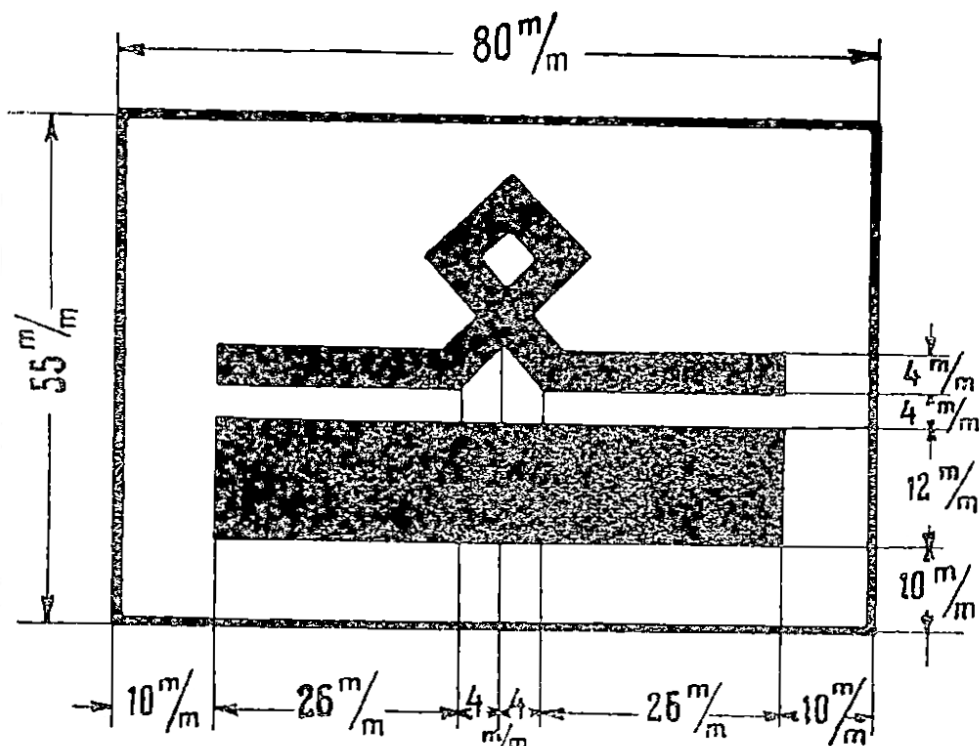
Систем обележавања назначен је у приложеној табели, (слика бр. 1.)

ЗЛАТО		СРЕБРО			ВУНЕНИ ГАЛАН	
Ч И Н О В Н И Ц И		З В А Н И Ч Н И Ц И			С Л У Ж И Т Е Љ И	
1 категорија	2 категорија	3 категорија	1 категорија	2 категорија	I	II
V	I	II	I	I	I	II
VI	II	III	II	II	II	III
VII	III	IV	III	III	III	IV
VIII	IV	V	IV	IV	IV	V
IX	V					

ТАБЕЛАРИИ ПРЕГЛЕД
 ≡ СЛУЖБЕНИХ ЗНАКОВА. ≡

*Галони су представљени у природној
 размери. Бројеви у левом горњем углу
 галона означају групу, којој припадају.*

(Слика 1.)

(Слика 3.)

лиметара празног простора, а врх испупчења је од доњег руба траке за 9—10 милиметара виши.

Ако знак има више трака, размак између њих је 4 милиметра.

Шепут траке (слика 3.) добија се тако, да се трака свије на одстојању од 4 милиметра од средине галона као што је код испупчења, а затим савијање у правим кутовима продужи, тако, да у средини шепута остане празан простор од 4 квадратна милиметра.

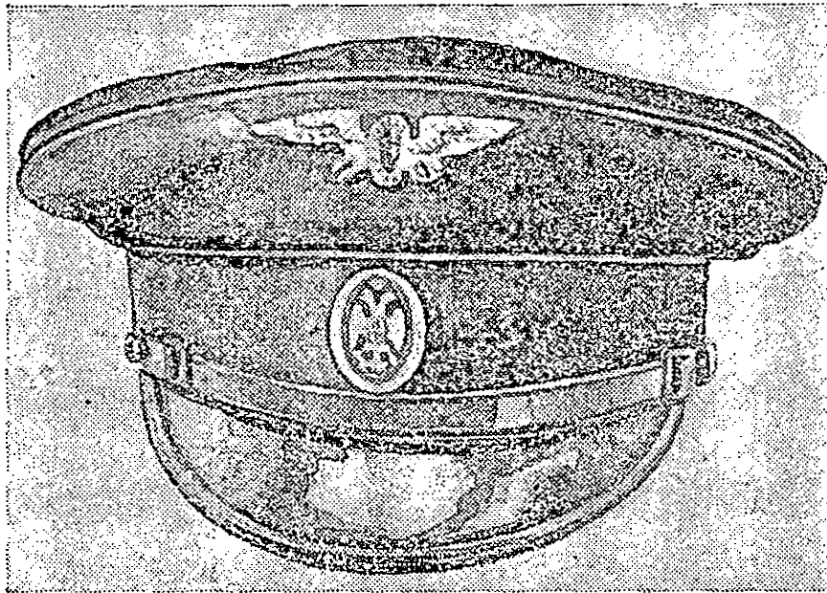
А) Капа.

Члан 10.

а) *Обична капа* је форме официрске шапке, само без жице около, т. ј. мекана (слика 4.) а од истог материјала и боје као и одело.

Пречник горњег дела капе је шири од доњег за 70 милиметара, без испустке унаоколо. Код виших чиновника I. и II. категорије преко саставка горњег дела капе долази златан сујташ 3 милиметра дебљине.

Сунцобран (штит) је од црне лаковане коже, повијен на ниже око 40°. Ивица сунцобрана је олучасто пресована.

(Слика 4.)

За обележавање гране службе капа има венац од кадифе или чохе (члан 7.) који је широк 45—50 милиметара. Испод борта доња ивица капе образује испустак око 5 милиметара широк.

Подбрадник је од црне лаковане коже 15 милиметара широк са 2 кожне пређице за продуживање и скраћивање подбрадника. Подбрадник је причвршћен за доњи део борта са по једним дугметом од 7—8 милиметара у пречнику, и то код чиновничких категорија златно, код званичних категорија сребрно, а код служитељских категорија дугме је од белог метала.

Шефови станица и саобраћајни чиновници чиновничких категорија на место кожног подбрадника носе подбрадник од златне плетенице широк 12 милиметара. Дугме за причвршћивање овог подбрадника није глатко, него има рељефно израђен крилати точак.

Отправници возова за време вршења службе носе капу од угасито црвене чохе, истога облика као и обична капа, која им по предњем одговара.

На венцу капе с преда смештена је државна тробојна кокарда емајлирана, исте величине као и официрске.

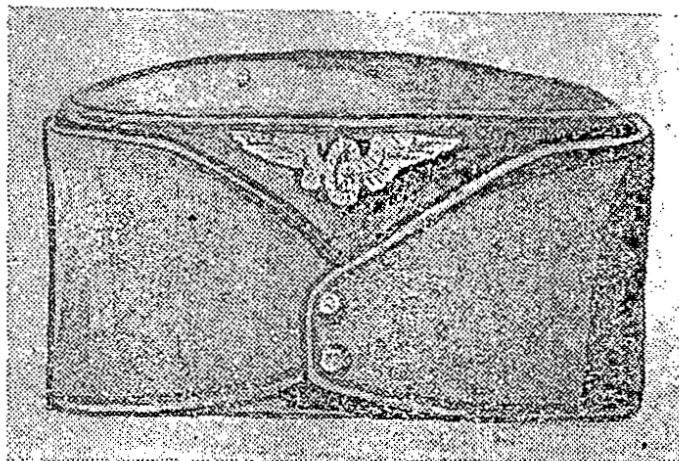
На средини кокарде код чиновника и званичника је бели орао, а код служитеља бели крилати точак од метала.

На самој капи више венца изнад кокарде је кри-

лати точак величине од $5\frac{1}{2}$ сантиметара. Крилати точак је код чиновничких категорија извезен златом, код званичних категорија сребром, а код служитељских категорија пресован од белог метала.

б) *Лешња капа* је од истог материјала као и летње одело. Облик је као и обичне капе с тим, да је штит и кожни подбрадник исте боеј као и капа.

в) *Зимска капа* је у виду шајкаче од исте чохе као и одело и има преклопце, који се могу спуштати и испод браде закопчати (слика 5.)

(Слика 5.)

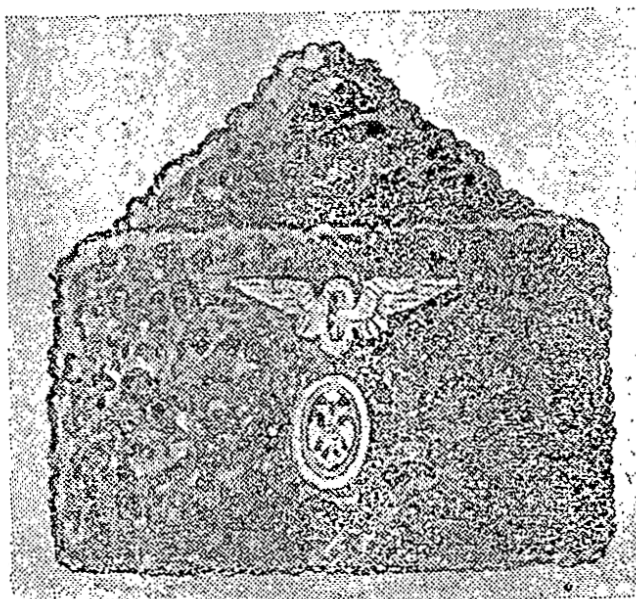
На врху предњег дела смештен је одговарајући крилати точак (тачка а).

г) *Кожна капа* је од црне коже, кроја и облика као и обичне капе.

Члан 11.

Машиновође, ложачи, надзорници свих врста службе, десетари, кочничари, маневристе, скретничари, чувари пруге и други чувари, могу зими заменити капу шубаром од црне јагњеће коже.

Шубара је снабдевена прописном кокардом и крилатим точком (слика 6.).

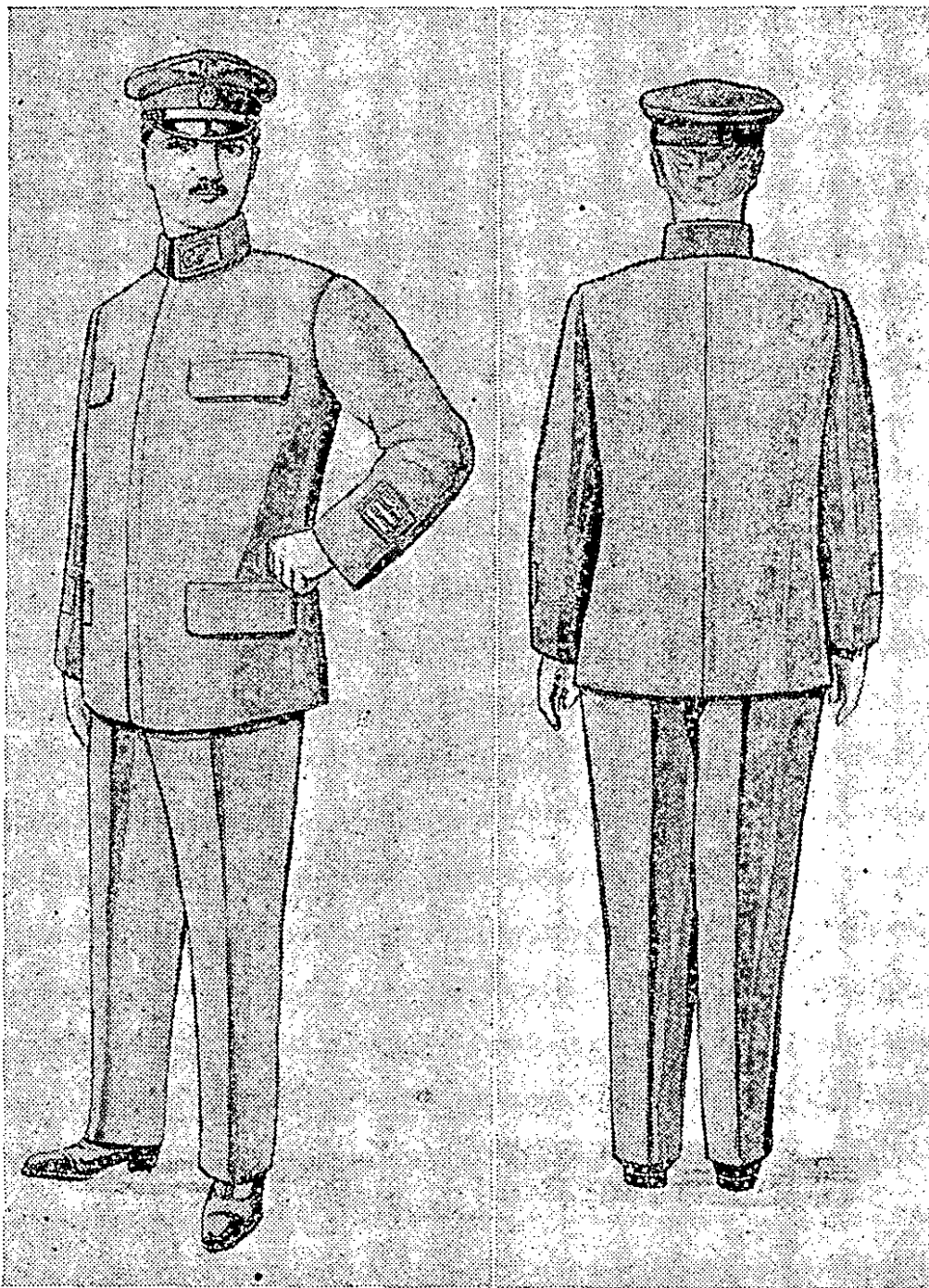

(Слика 6.)

Б) *Блузе.*

Члан 12.

Обична блуза је официрско-маринског кроја, од плаве чохе или камгарна (слика 7.)

(Слика 7.)

Материјал је за чиновничке категорије прве каквоће, за званичнике и служитеље друге каквоће.

На јаци блузе пришивене су латице од сомота, односно чохе, у смислу члана 7. овог правилника.

Величина латице је толика да на јаци поред латице спреда, горе и доле, остане испустак од 5 мм., а дужина латице је за 10 милиметара већа од њене ширине.

На латици је пришивен једнострани крилати точак везен од злата или сребра односно од белог метала у смислу члана 8. овог правилника.

Блуза је без струка а леђа су састављена из две једнаке половине које су по дужини и са стране ушивене.

Дужина блузе је до палчевог горњег зглавка кад се рука опружи низ тело.

За закопчавање има у једном реду шест кошчаних дугмади пришивених на десној страни и удешених за закопчавање испод блузе, тако да се не виде.

На блузи спреда има четири џепа са правоугаоним преклопцима заокругљених углова.

Размак између галона и ивице рукава је 100 милиметара.

Блуза се носи увек закопчана.

Члан 13.

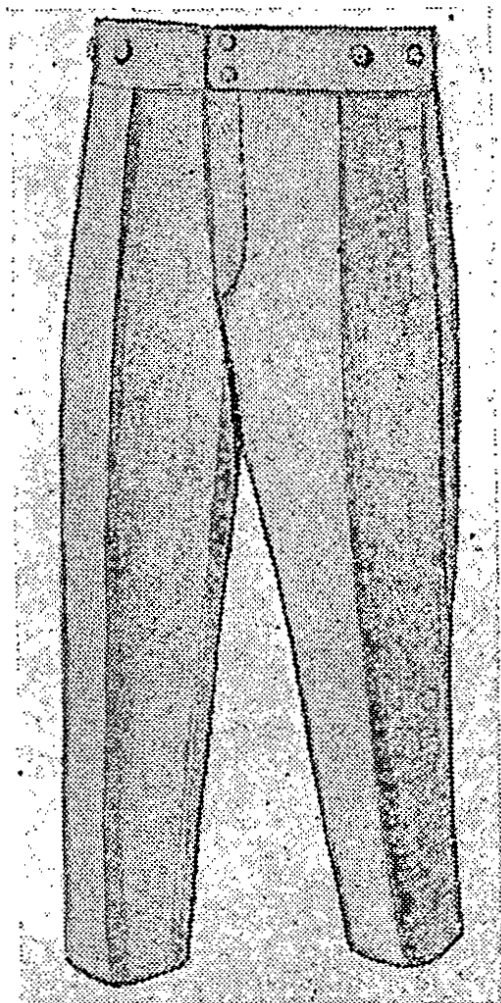
Лешња блуза је од сегел-туха, дрила или друге материје беле односно сиве боје, за чиновнике прве, а за званичнике и служитеље друге и треће каквоће.

Летња је блуза кроја и облика као и обична блуза, и снабдевена је истим знацима (члан 12.). Знаци су пришивени тако да се приликом прања могу лако скинути.

В) Панталоне.

Члан 14.

Панталоне за све врсте особља правог су кроја, од истог материјала од којег је и блуза (слика 8).

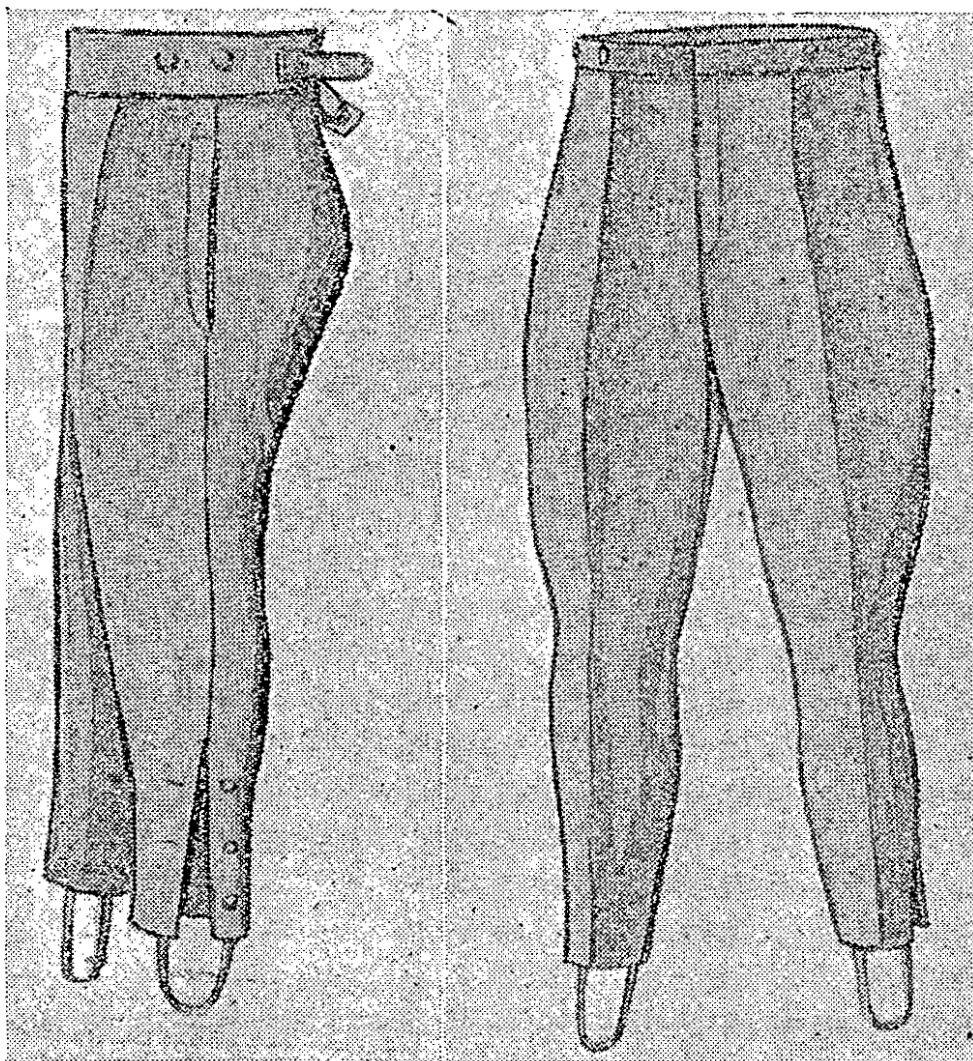
(Слика 8.)

Члан 15.

Летње су панталоне истог кроја као и обичне и од истог материјала као и летње блузе.

Члан 16.

Службеници који носе чизме или доколенице могу на место панталона носити чакшире од истог материјала као и панталоне (слика 9.).

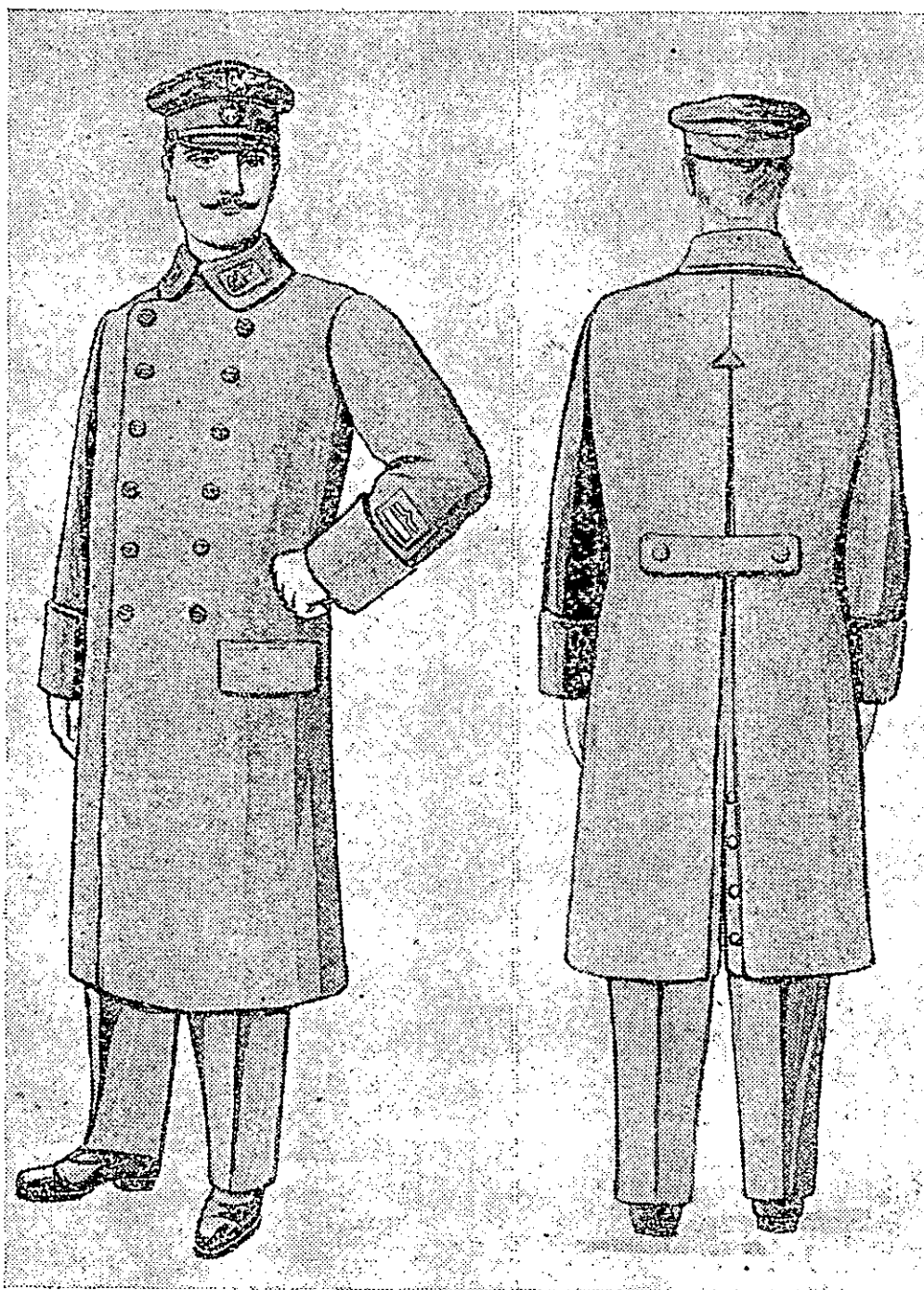

(Слика 9.)

Г.) *Шињели.*

Члан 17.

Шињел је официрског кроја, од угасито плаве чохе, од јаке материје, каквоће у смислу 2. алинеје члана 12. са два реда дугмади (слика 10.).

(Слика 10.)

Дугмад су код чиновника позлаћена, код званичника посребрена а код служитеља од белог метала.

Дугмад су са крилатим точком.

Јака је од чохе шињелове поврнута. Латице су са једнокрилним точком, у смислу члана 8. и 12.

На шињелу од струка на ниже са обе стране су џе-пови са правоугаоним преклопцима заокругљених углова.

На струку позади је спојник, који се закопчава на два дугмета. Шињел је дугачак до половине листова, а рукави до половине шака кад се рука опружи низ тело. Доњи део рукава има привидно нарукавље широко 15 сантиметара.

На 1 сантиметар изнад нарукавља носе се обележја чина као и на блузи.

Члан 18.

На место шињела могу чиновници носити и мекинтош. Мекинтош је од импрегнисаног штофа или гумираног платна, црне боје, иначе кроја као и шињел, али са капуљачом и кошчаним дугметима.

Ношење капуљаче није обавезно.

Д) Радничко одело.

Члан 19.

Машиновође и ложачи, могу преко одела, кад су на служби на локомотиви или возу, носити огртач од плавог цајга, дрила или одело од истог, које се састоји из блузе и панталона, кроја тако удешеног, да се може навући преко обичног одела.

Ђ) Нарочита службена одела.

Члан 20.

Женски службеници на прузи носе службену капу и блузу са положеном јаком исте боје и материјала као и обичне блузе (члан 12.).

Блуза је дугачка као и рукави до горњег палчевог зглавка кад је рука опружена низ тело. Са стране у висини кукова има два џепа, а један у висини груди на левој страни.

Латице и галони су као и код осталих службеника.

Остали женски службеници, запослени у канцеларијама, носе за време службе преко свога одела црну кецељу са дугачким рукавима, оковратником и појасом дужине до средише листова.

Члан 21.

Чистачице путничких кола, које прате брзе возове, носе дугачку затворену са рукавима кецељу тамно

модре боје, са појасом од исте материје и боје са нумером на левој страни груди. На глави може носити мекану капу или повезачу исте боје и материје као и кецеља.

Члан 22.

Станични носачи носе службену капу са бројем на место кокарде, а преко свог грађанског одела плав огртач са појасом.

Плочице са бројем израђене су од месинга, са шупљим бројевима.

Кад станични носач напусти своју службу, дужан је плочице са бројевима вратити шефу станице, а крилати точак са капе скинути.

Члан 23.

Ђаци државних саобраћајних школа носиће службено одело прописано за најнижу групу оне категорије службеника за коју се спремају.

Члан 24.

Службена трака је 9 сантиметара широка око 40 сантиметара дугачка затворено плаве боје, која на полеђини једног краја има три мушке копче 20 милиметара дугачке, а на лицу другог краја у два реда по три плетене пређице у које се могу копче заквачити преко обичног или преко зимског (горњег) одела.

Трака на горњем и доњем делу има златан ширит уздуж од једног краја до другог, а горе и доле остаје испустак од 5 милиметара ширине.

Материја траке је код чиновника I. категорије I., II. и III. групе од свиле, са ширитом 20 милиметара ширине; код чиновника I. категорије IV., V. и VI. групе и II. категорије I. и II. групе је од сомота, са ширитом од 12 милиметара ширине;

код осталих чиновника је од чохе прве каквоће са ширитом од 4 милиметра ширине.

На средини траке је златан точак крилати $9\frac{1}{2}$ сантиметара дугачак.

Ако се појави потреба да и остали службеници носе траку, њен материјал ће бити од чохе друге каквоће са $9\frac{1}{2}$ сантиметара дугачким сребрним крилатим точком.

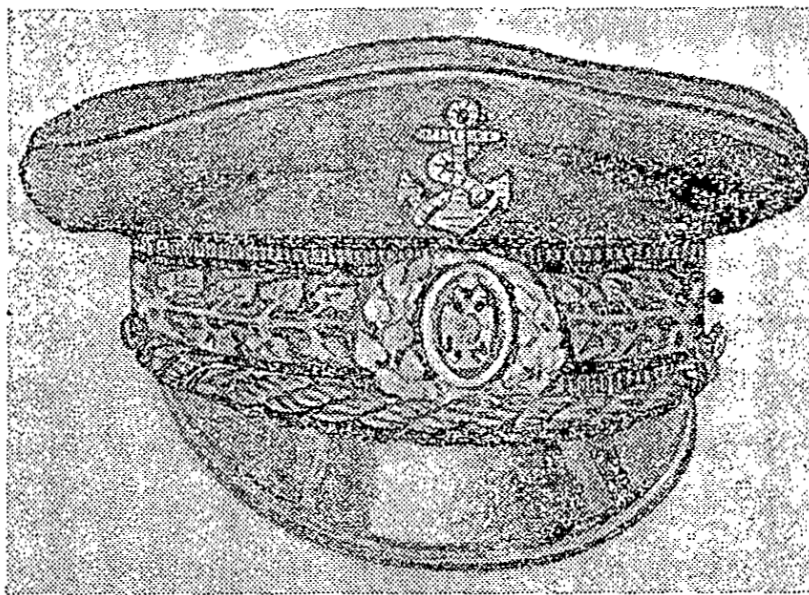
Б) За особље Дирекције Речног и Поморског Саобраћаја.

Капа.

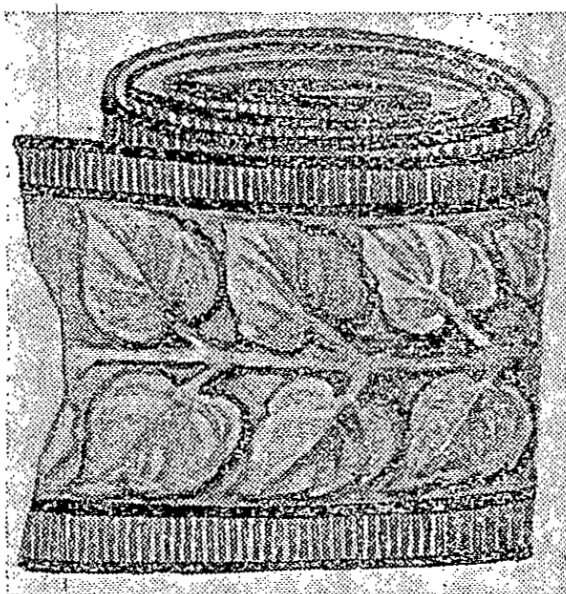
Члан 25.

1. За чиновнике:

Капа је кроја маринског од затворено плаве чоје или камгарна, а састоји се из венца (доњи део), крова, врпце (пантљике), подбрадника, сунцобрана (штита) и кокарде. (слика 11.)

(Слика 11.)

(Слика 12.)

Венац одговара обиму главе, висок је нешто преко 4 сантиметра са испускама на горњој и доњој ивици.

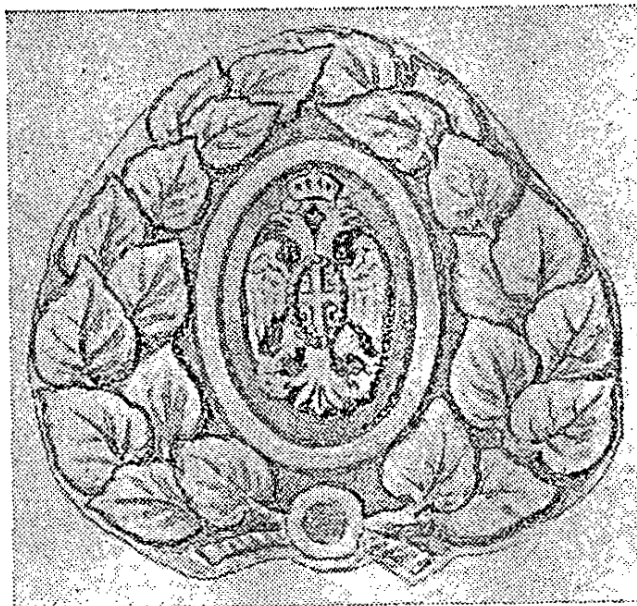
Крој је шири од доњег дела у пречнику за 8 сантиметара и изнутра је постављен.

Око венца обавијена је врпца од црне свиле (са ивицама) широка 4 сантиметра у којој су уткани мотиви у виду липовог лишћа (слика 12.)

Подбрадник је плетен од позлаћене узице са два плетена прстена за продуживање и скраћивање. На оба краја причвршћен је за капу малим маринским дугметима од жутог метала.

Сунцобран (штит) је од црне лаковане коже, повијен на ниже највише до 40° од доњег дела капе, са олучастом пресованом ивицом.

Напред на венцу, поврх врпце, пришивене су две укрштене липове гранчице, златом извезене на затворено плавој подлози од чоје капине. Између ових гранчица налази се државна тробојна кокарда са грбом у средини. Кокарда је од метала, емајлирана и исте величине као официрска (слика 13.)

(Слика 13.)

2. За званич-
нике:

Капа је исте боје, облика и величине као и чиновничка.

Венац је обавијен црном свиленом врпцом са ивицама ширине 4 сантиметра.

Подбрадник је од црне лаковане коже ширине 15 милиметара са две металне пређице за продуживање и скраћивање, а причвршћен је на капу малим маринским дугметима. Пређице и дугмета су бронзане.

Напред је на венцу, поврх врпце, причвршћена кокарда без липових гранчица, и са државним грбом у средини.

3. За служитеље:

Капа је исте боје, облика и величине као и званичничка, но венац је од чоје капине без врпце и без испусака. На кокарди је причвршћен лангер од жутог метала.

Члан 26.

Летња капа је кроја као и обична, само је кров превучен навлаком од исте тканине летње одеће.

Обично одело.

Члан 27.

1. *Сако* (слика 14.) је израђен од затворено плаве чоје или камгарна, обичног је кроја са по једним џепом с преклопцем у виду правоугаоника са заокруженим угловима на обе стране и са два реда по четири моринска дугмета. Дужина му је код спуштене руке до врх палца. Састоји се из два предња и два стражња дела. Предњи се делови преклапају спреда чинећи два ревера. Закопчава се са четири дугмета на десној страни.

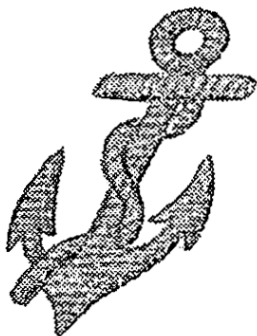
(Слика 14.)

Рукави се састоје из два дела, и на њима се налази привидно нарукавље широко 9 сантиметара.

Службени знаци пришивени су паралелно са доњом ивицом рукава тако, да половина знака долази на горњу ивицу нарукавља (доња ивица галона 6—7½ сантиметара од доње ивице рукава).

Јака је поврнута и положена. Обострано, спреда на реверу, пришивено је једно нагнуто сидро (слика 15.) Сидро је код чиновника златом, а код званичника свиленим гајтаном извезено, а код служитеља од бронзаног метала. Везено је сидро удешено за скидање, и с тога је израђено на подлози од тканине сакоа.

Дугмета су код чиновника позлаћена а код осталог особља од бронзаног метала.

(Слика 15.)

2. *Паншалоне и прслук* су обичног кроја, израђени од исте тканине од које и сакоу.

Лешње одело.

Члан 28.

1. *Блуза* (слика бр. 16) је израђена од платна беле боје, и састоји се из главног дела, рукава и јаке. Закопчава се једним редом од пет великих маринских дугмета. На обе стране прсију и бокова налази се по један џеп са правоугаоним преклопцем са заокружљеним угловима.

Рукави се састоје из два дела и на њима се налази привидно нарукавље широко 10 сантиметара. На рукавима су пришивени службени знаци исто као и на сакоу.

Јака је поврнута, висока 4—6 сантиметара према висини врата, а закопчава се помоћу две до три копче. Обострано, спреда пришивено је једно нагнуто сидро, начина, облика и величине као и на сакоу.

Дугмета су код чиновника позлаћена, а код осталог особља од бронзаног метала.

2. *Паншалоне* су од исте тканине, беле боје као и блуза, а обичног кроја.

Шињел.

Члан 29.

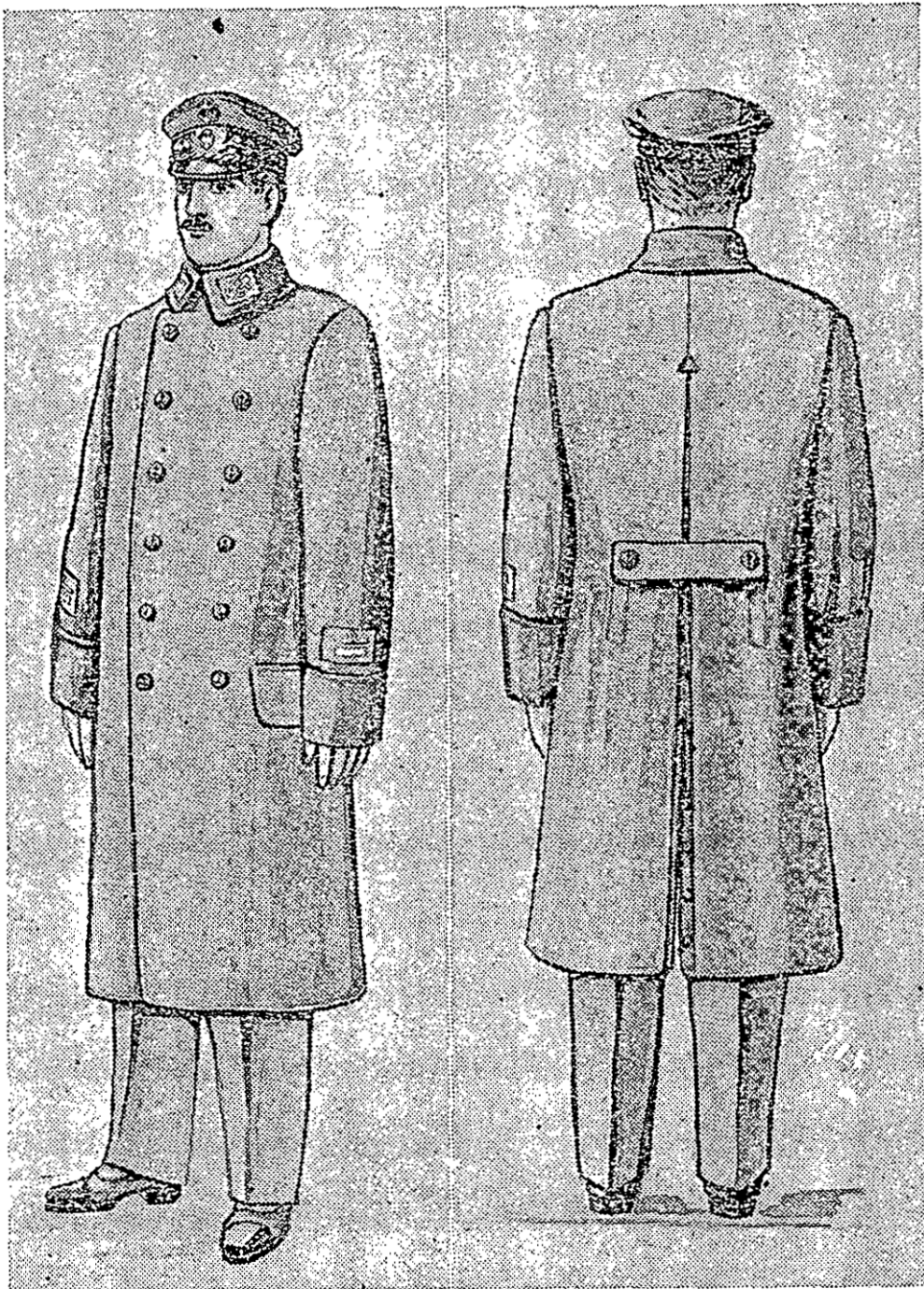
Шињел је израђен од затворено плаве чоје. Спреда су два реда по шест дугмади, која се закопчавају на десној страни за одговарајуће рупице на пешевима.

(Слика 16.)

Јака је код чиновника од затворено плавог сомота, а код осталог особља од чоје шињела, а закопчава се црним дугуљастим вуненим дугметом за одговарајуће залоге од црног гајтана. Обострано спреда на превоју, пришивено је једно нагнуто сидро, начина, облика и величине као и на сакоу.

Рукави су кројени из једног комада, а на доњем крају имају привидно нарукавље широко 15 сантиметара.

(Слика 17.)

Са стране шињела налази се по један џеп са правоугаоним преклопцем са заокругљеним угловима.

Позади од струка на ниже налазе се привидни џепови. На горњем крају тих привидних џепова налази се по једно велико маринско дугме, којима се прикопчава чојни спојник широк 6 сантиметара. (Слика 17.)

Позади, преко средине, почевши од доње ивице јаке па до доњег краја, шињел је наборан у две боре, а од доњег руба разрезан је за 37—47 сантиметара. На једној страни разреза налазе се четири мала маринска дугмета.

Шињел је дугачак до половине листова.

На рукавима су пришивени службени знаци, као и на сакоу.

Дугмета су код чиновника позлаћена, а код осталог особља од бронзаног метала.

Остали делови одела.

Члан 30.

1. Кошуља је обичног кроја од белог платна.
2. Огрлица (крагна) је двострука (поврнута).
3. Кравата (машна) је од црне материје широке 2 до 3 сантиметра.
4. Маринска дугмета (слика 18. и 19.)

(Слика 18.)

(Слика 19.)

Дугмета су мала и велика, позлаћена или од бронзаног метала. Пречник је малих дугмета 8 до 12 милиметара, а великих 22 милиметара. Дугмета су округла и обрубљена рубом сличним ужету, а на спољној испупченој страни на хоризонталним браздицама налази се знак у виду сидра обавијеног ужетом.

5. Службени знак састоји се из галона са ознакама групе и категорије службеника, као што је то предвиђено у члану 8. овог правилника.

Галони су исте боје и истог материјала као и одело, а њихова величина као и примена ширита на њима има се подесити у смислу прописа члана 9. овог правилника.

Члан 31.

Службеници који по природи своје службе имају носити револвер, носеће овај само испод горње одеће.

Члан 32.

Машинисти, шофери и ложачи, кад су на служби у машини, као и службеници лазарета и поморско-здравствених станица, и руковаоци свих врста државних направа за поморство, кад су на раду могу носити ланено радно одело, које се састоји од панталона и морнарске кошуље.

III. Ношење одела.

Члан 33.

Особље, које по овом правилнику има да носи службено одело, мора га увек носити у потпуности, и не сме носити један део од службеног, а други део од грађанског одела.

Службено одело мора бити увек исправно, читаво и чисто.

Службеници, који по прописима од службеног одела носе само капу, морају имати чисто и пристојно грађанско одело.

Службеници, који носе службено одело или капе имају увек бити свеже обријани и кратко ошишани. Одело има бити увек потпуно закопчано, а капа на глави не сме бити накривљена, нити забачена.

Члан 34.

Забрањено је носити службено одело које не одговара прописима овога правилника. Не смеју се чинити никакве измене у кроју, изради и боји одела као ни у знацима.

Члан 35.

Ношење летњег одела није обавезно.

Члан 36.

Лице које престане бити службеник државних саобраћајних установа, не сме на оделу носити никакве службене знаке.

Члан 37.

У свечаним приликама носи се обично одело (чл. 9.).

Службеници који добијају државне бунде и одело за кишу носиће ове у свечаним приликама само ако је то неопходно потребно.

Сваки службеник настојаће да за свечане прилике има једно нарочито добро очувано чисто одело.

Под свечаним приликама треба разумети саобраћај дворског воза, државне и народне празнике, и кад се за то изда начочито наређење.

Члан 38.

Шефови јединица дужни су стално водити бригу, да им службеници носе службено одело сходно прописима овог правилника. Ако се који службеник не би, после прве опомене, придржавао тих прописа шеф јединице казниће га у своме делокругу највећом казном а у поновљеном случају предложити га вишој власти за још тежу казну.

Шефови јединица лично су одговорни за извршење предњег прописа.

Контролни органи пазиће строго на исправност и чистоћу одела, као и на то да ли шефови јединица тачно извршују одредбе овог прописа.

Члан 39.

Када наступи случај из члана 91. закона о државном саобраћајном особљу да се особље државних саобраћајних установа позове под заставу, оно ће и за време док се води под војном дисциплином носити службено одело прописано овим привилником, ако се војном уредбом друкчије не пропише.

Поред знакова прописаних за службено обележје, службеници ће носити знаке војног чина, онако, како то буде прописано.

IV. Набавка одела.

Члан 40.

Све оно особље државних саобраћајних установа, које у смислу првог дела овог правилника мора да носи службено одело, добијаће помоћ за набавку одела по чл. 41. овог правилника.

Ова је помоћ двојака: помоћ за прву набавку одела и редовна помоћ.

Члан 41.

Помоћ за набавку одела даваће се у новцу.

За прву набавку одела она износи динара 600 —.

Редовна помоћ износи:

1. За све служитеље, званичнике и чиновнике III. категорије, IV. групе, II. категорије, V. групе и I. категорије, IX. групе по 600 — динара;

2. За чиновнике III. категорије, II. и III. групе, II. категорије, III. и IV. групе и I. категорије VII. и VIII. групе по 400 — динара.

Остали који су дужни носити униформу по овом правилнику, набављају исту из својих средстава.

3. За сталне дневничаре који буду одређени да врше службу регулисаних службеника по 360 — динара;

4. За чиновнике у лучким капетанијама и капетанијама пристаништа III. категорије, I. групе, II. категорије I. и II. групе и I. категорије, VI. групе по 400 — динара.

Предње суме редовне помоћи одређене су за једну буџетску годину.

Ова се помоћ у почетку сваке следеће буџетске године може повећати према буџетској могућности по одобрењу Министарства Саобраћаја на предлог Оделења за Рачуноводство и Финансије.

Члан 42.

Сви регулисани службеници, који имају право на редовну помоћ, примаће је по платном списку 1. октобра сваке године.

Помоћ за прву набавку службеног одела исплаћиваће се по платном списку за пријем првомесечне плате и то само једном. При поновном ступању у службу, на ову помоћ службеник нема права.

Стални дневничари примају редовну помоћ за службено одело месечно уназад по $\frac{1}{12}$ предвиђене помоћи у чл. 41. овог правилника и то само док врше дужност регулисаног службеника, као што је одређено у чл. 43. овог правилника.

Члан 43.

Сталном дневничару, који у једном месецу није вршио службу регулисаног службеника бар 16 дана, не припада за тај месец помоћ за одело. С тога се у платном списку дневничара, који прима помоћ за набавку службеног одела, у рубрици за напомене, мора ставити примедба: колико је дана у прошлом месецу вршио службу регулисаног службеника.

Члан 44.

Право на помоћ за набавку одела стиче службеник чим буде регулисан у звање једне од категорија по закону о државном саобраћајном особљу и постављен на положај, за који је предвиђено ношење службеног одела у смислу прописа 1. дела овог правилника, као и чл. 41. и 43. истог правилника.

Члан 45.

Сваки службеник може набављати службено одело где хоће, али је лично одговоран Управи Државних Саобраћајних Установа, да му одело буде по прописима овог правилника.

Члан 46.

Службеник, по пријему помоћи за набавку првог одела, мора исто набавити у року од 40 дана.

За то време службеник ће вршити службу у прикладном грађанском оделу са прописном службеном капом, коју мора одмах набавити.

О извршењу овог прописа водиће рачуна непосредни старшина.

Члан 47.

На помоћ за одело може се ставити забрана само за отплату дуга за службено одело.

Ова помоћ не подлежи плаћању улога за Болеснички Фонд.

Члан 48.

Од сваког службеника, који прими помоћ за одело, обуставиће се у корист резервног фонда одела :

- а) 10 дин. од помоћи за набавку првог одела ; и
- б) 1‰ од сваке редовне помоћи.

Од дневничара неће се наплаћивати ништа за овај фонд.

Издаци на име прве помоћи оним службеницима, који неби одслужили пуну годину дана од дана пријема прве помоћи, имају се по списку доставити Одељењу за Рачуноводство и Финансије за обрачун на терет овога Фонда а у корист дотичног буџетског кредита за помоћ за набавку службеног одела.

За неизвршење ове одредбе одговоран је материјално шеф дотичне јединице.

Овим Фондом рукује Одељење за Рачуноводство и Финансије Генералне Дирекције Железница.

Бунде и опаклије.

Члан 49.

Бунде и опаклије су инвентарни предмети које набавља саобраћајна установа из кредита предвиђеног за набавку и одржавање прибора за рад за особље, чија је служба скопчана са дугим бављењем под отвореним небом и које мора путовати на дресини и аутомобилу.

Члан 50.

Бунде су од сукна или шајка мрке боје постављене јагњећом учињеном кожом, са широком јаком од црног јагњећег крзна и дугметима металним на два реда, а дужине до испод колена.

Опаклије су од јагњеће уштављене и добро учињене коже са јаком од црног јагњећег крзна, а дужине до чланка на нози.

Члан 51.

Бунде добијају за службену употребу, као прибор за рад: чувари пруге; десетари; надзорници пруге, телеграфа и мостова; скретничари; маневристи и руковаоци маневре; прегледачи кола; редари пристаништа, као и шофери, који су у рангу званичника и служитеља.

Члан 52.

Опаклије добијају кочничари; а свака секција за одржавање пруге, као и свака ложионица са више од три локомотиве, за службену употребу свога особља добија по две опаклије, којима рукује шеф јединице.

Исто тако и свака друга јединица, која има ноћне чуваре (стражаре), добија за свако стражарско место по једну опаклију, којима рукује шеф јединице.

Члан 53.

Бунде се издају за службену употребу за пет година, а опаклије за четири године, и то само на признаницу (реверс), у којој се мора означити:

1. име и презиме и звање примаоца;
2. колико је комада бунди — опаклија примио;
3. колика је њихова појединачна и укупна вредност; и
4. датум пријема и рок враћања (види приложени образац бр. 20.).

По истеку горњег рока од пет, односно четири године, бунде — опаклије се враћају у замену за признанице.

Са враћеним, а више неупотребљивим бундама — опаклијама, има се поступити по одредбама за расходовање неупотребљивог инвентара.

Враћене, а још употребљиве бунде и опаклије, даваће се на горе изложени начин за службену употребу и оним дневничарима, који врше дужности егzekутивних регулисаних службеника, којима оне припадају по овом правилнику.

Члан 54.

Бунде и опаклије предате службеницима за службену употребу на признаницу по чл. 53. остају код истих за све време означено у признаници, и за то време они су дужни одржавати их у исправном стању и о року у таквом стању предати.

Непосредни старешина ових службеника дужан је крајем сваке календарске године контролисати, да ли су бунде и опаклије у исправном стању.

Ако би бунда и опаклија била од службеника враћена пре истека рока враћања одређеног у признаници,

онда ће се она предати другом службенику за остатак предвиђеног рока.

Члан 55.

Службенику, који бунду-опаклију о року не врати, наплатиће се њена вредност по признаници на име накнаде штете по чл. 83. закона о државном саобраћајном особљу у корист кредита за набавку прибора за рад.

Ово се извршује административним путем по чл. 104. закона о државном саобраћајном особљу.

Члан 56.

Службеник, који ма из којих разлога престане то бити, мора бунду, опаклију одмах по престанку схужбе вратити, а у противном законским путем ће се њена вредност наплатити од одговорнога службеника.

Члан 57.

Особље Речног и Поморског Саобраћаја које је по природи службе принуђено посведневно кретати се ван канцеларије, као и оно које је запослено на палуби брода и тако изложено киши и временским непогодама, добиће од својих установа одело за кишу.

Особље које има право на одело за кишу ово је:

а) код Речног Саобраћаја: редари пристаништа и шофери моторних чамаца;

б) код Поморског Саобраћаја: лучки редари, лучки чувари, рибарски стражари, светионичари, бродско палубно особље и шофери моторних чамаца.

Члан 58.

Одело за кишу је двојако:

1. *Кабаница*, која је сличног кроја као и обични шињел, само што је већих димензија. Израђена је од воштаног импрегнисаног платна црне боје, а закопчава се црним коштаном дугметима. Има капуљачу, која је утврђена испод јаке тако, да се може скидати. Јака је израђена од тамно модрог фланела.

Кабаницу добијају лучки редари, лучки чувари и рибарски стражари.

2. *Одело* које се састоји из капе, капута и панталона, а слично је по боји, облику и величини као оно употребљавано на бродовима Краљевске Морнарице.

Ово одело добијају светионичари, бродско палубно особље и шофери моторних чамаца.

Члан 59.

За сваку капетанију пристаништа као и лучку капетанију I. и II. реда и лучка заступништва, по потреби а по одлуци надлежне Дирекције, одредиће се овима по једна или више кабаница за кишу као инвентарски предмети, које ће употребљавати остало особље (које нема право на одело за кишу) само док је на служби.

Набавка кабаница и одела за кишу вршиће се из кредита предвиђеног за прибор.

Трајање кабаница и одела за кишу је пет година.

Поступак са руковањем ових инвентарских предмета је исти као и у члану 53. овог правилника

Прелазна наређења.

Члан 60.

Службено одело које буде поручено до 31. марта 1927. године издаће се особљу по досадашњим прописима. Издато одело и обућу особље неће вратити.

Одело израђено на терет кредита за 1926/27. бг. издаће се особљу за које је и поручено.

За неиздато одело, у натури или новцу по досадашњим прописима неће се давати накнада по ступању на снагу овог правилника.

Члан 61.

Одело израђено и подељено по досадашњим прописима особље ће носити дотле док га не замени оделом по овом правилнику, али службене знаке и капу има саобразити новим прописима у року од 40 дана по ступању на снагу овог правилника.

Члан 62.

Инвентарске предмете: бунде, опаклије и одело за кишу, по ступању на снагу овог правилника, у року од 30 дана сви службеници као и службене јединице, код којих се они буду налазили, предаће главним стовари-

штима материјала, која ће их комисијски проценити и предати на руковање по одредбама овог правилника.

О извршењу ове одредбе водиће рачуна Економно Одељење Генералне Дирекције Железница.

Члан 63.

Овај правилник ступа на снагу од дана обнародовања у Службеним Новинама, од када престаје важити правилник о службеном оделу особља државних железница од 17. III. 1925. год. МСБр. 23292/24., као и сви остали правилници о службеном оделу у установама Министарства Саобраћаја, изузев Дирекције Речне Пловидбе.

Принадлежности по овом Правилнику следују од 1. априла 1927. године.

Ко после тога датума добије одело у натури, неће добити новчану помоћ у овој години.

ФОБр. 6500/27.

Београд, 30. априла 1927.

Министар Саобраћаја,
Генерал

Свеш. Т. Милосављевић, с. р.

Ср. 36379

МИНИСТАРСТВО ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

Учешће у нови инвентар бр. ~~3099~~

Београда 1942 год.

Београд

ПРАВИЛНИК

ЗА

ОПАСИВАЊЕ ВОЈНО-ДРЖАВНИХ КОБИЛА
ПО КОМАНДАМА И ДАТИХ НАРОДНИХ
УПОТРЕБУ, ЧУВАЊЕ И ПРИПЛОД.

БЕОГРАД

ШТАМПАРСКА РАДИОНИЦА МИНИСТАРСТВА ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

1932

МИНИСТАРСТВО ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ВЕТЕРИНАРСКО ОДЕЉЕЊЕ

В. Т. Бр. 4880

16. јануара 1932. год.

у Београду.

На основи чл. 192. Закона о Устројству Војске и Морнарице, а на предлог Начелника Ветеринарског Одељења, — прописујем овај

ПРАВИЛНИК

ЗА

**ОПАСИВАЊЕ ВОЈНО-ДРЖАВНИХ КОБИЛА
ПО КОМАНДАМА И ДАТИХ НАРОДУ НА
УПОТРЕБУ, ЧУВАЊЕ И ПРИПЛОД.**

Министар Војске и Морнарице,
Армиски Генерал,
Драг. Ж. Стојановић, с. р.

ПРАВИЛНИК ЗА ОПАСИВАЊЕ ВОЈНО-ДРЖАВНИХ КО- БИЛА ПО КОМАНДАМА И ДАТИХ НАРОДУ НА УПОТРЕБУ, ЧУВАЊЕ И ПРИПЛОД

Чл. 1.

При спаривању пастува и кобиле треба оцени-ти све одлике као: порекло, расу, величину спољни облик и особита својства не само пастува, већ тако исто и кобиле, јер је доказано да и најбољи пастув спарен са рђавом кобилком не може дати добар подмладак. Зато је врло важно, да се избору приплодних коњских грла поклони нарочита пажња, ако желимо да нам коњарство постане боље, те да од таквог имамо више користи и повећамо своју економску моћ.

Пастув треба да одговара раси и величини кобиле и да својим спољашњим изгледом и грађом одговара товарном, јахаћем или теглећем коњу. Ако имамо пастува напр. јахаћег типа и њему сличну кобилу, па их спаримо, тада је највећа вероватноћа да ће и ждребе од таквих родитеља бити њима слично и да ће постати добар јахаћи коњ; у противном ко се не руководи овим начелом при спаривању приплодних грла никада неће добити добар подмладак.

Чл. 2.

При избору кобила треба обратити нарочиту пажњу на порекло, склоп и спољни изглед,

затим по могућству на већ испробану расплодну вредност. Кобиле морају бити потпуно здраве, снажног склопа и без наследних мана; у зрелом добу старости од 5—12 година, довољне висине, а по могућству затвореније боје длаке.

У појединости осматрана кобила треба да има: здраве и велике очи, добро развијене груди, дубок и широк грудни кош, чврста и снажна леђа, дужине према типу самога грла, добро везане крстине, снажне ноге са правим ставом, широке развијене и чисте зглобове (без израштаја мртвих костију), јаке и добро развијене мишиће, правилне и чврсте копите. У опште добра приплодна кобила на први поглед, треба да даје утисак о своме правилном склопу, снази, издржљивости и питомости.

Нарочите одлике добрих приплодних кобила јесу: добро развијене сапи, широке карлице и развијено виме са сисама.

Добар приплодни пастув треба да је претставник своје расе и типа са свима добрим одликама и својствима као код кобиле, које треба верно да преноси на своје потомство.

Чл. 3.

При припреми расплодна грла треба ставити под најповољније здравствене прилике, тако да њихов начин живота одговара што више природи.

Простор, где се пастув држи, треба да је простран, чист, ваздушан и снабдевен са довољно простирке, зашто је најбоље пустити га у нарочито заграђен простор (бокс), где се може слободно кретати. За време опасивања, пастува ваља свакодневно вадати или још боље у одмереном кретању пројакхивати до 10 клм.

Кобила треба да је такође смештена у пространом боксу са довољно простирке и омогућити јој што слободније кретање у природи.

Чл. 4.

Исхрана како пастува тако и кобиле треба да је обилна, првокласног квалитета и високе хранљиве вредности, а ради освежавања замену сточне хране треба вршити зеленом сочном храном. Појење вршити чистом, умерено топлом, изворском водом, којој с времена на време додавати извесну количину јечменог брашна.

Приплодна грла оба пола треба да су у доброј снази, средње урањености. Гојазност води ка полној неспособности, пошто маст, која се на тај начин нагомилава у телу, омета правилну радњу свих, а нарочито полних органа.

Чл. 5.

Расплодни пастуви треба да опашу у току године најмање 30 кобила, с тим да се смеју пуштати на кобиле само један пут дневно. Када се стекну два повратка, пастуви се могу и два пут дневно пуштати и то пре и по подне за време ладовине.

Чл. 6.

Полни нагон за спаривање најјаче је развијен с пролећа и код кобила се показује јаком узнемиреношћу, честим рзањем, протезањем, дизањем репа и честим постављањем за мокрење; полни орган је јако надражен, усмине се наизменично отварају и затварају, а између њих се лучи беличасто-жућкаста слуз. Ово стање полне

надражености траје од 1 до 15 дана, што зависи од природе саме кобиле.

Чл. 7.

Овако распасане кобиле, ако испуњавају и услове из чл. 2. овог правилника, треба опасивати, ако са пастувом не стоје у непосредном крвном сродству.

Што се доба године и дана тиче најпогодније време за опасивање јесте рано пролеће до друге половине месеца маја и то пре подне, за ладо-вине.

Чл. 8.

Пре опасивања сваку кобилу треба прегледати да није заражена сакагијом¹⁾, полном заразом (дурина), шугом или каквом другом заразном болешћу.

1) Сакагија је најопаснија заразна болест једнокопитара, коју проузрокују заразне клице сакагије и може бити краћег и дужег трајања. Ова се зараза познаје по раницама (гризлицима) на носној слузокожи, са гнојно-крвавим изливом обично из једне ноздрве, по увећаној и отврдлој подвиличној жлезди, ранама по спољној кожи, које су са неравном ивицом и дубоком сланинастом основом као и по длаци без сјаја и мршавости. Ова болест преносна је и на човека.

2) Полна зараза је дуготрајна болест једнокопитара, која се при полном спаривању преноси од болесног пастува на кобилу или обратно, а познаје се код кобила по отоку полних усмина и отеченој слузокожи полног уда, појави бубуљица, мехурића и раница (гризлици) на истом, слузно гнојавом изливу, тешком мокрењу и распасаности. По некад је отечено виме и доња страна трбуха. Полна зараза код пастува познаје се по теставом отоку пуждре, уда и јајне кесе, по појави бубуљица и гризлици на спољној страни уда, црвенилу и отоку слузокоже мокраћне цеви са слузастим изливом, честом надражају за мокрење и повећаном полном нагону.

Чл. 9.

Да ли кобила хоће радо да прими пастува или га јако одбија, обично се прво проба једним старим или мирнијим пастувом (пробни пастув).

Опасивање ваља вршити из слободне руке, при чему обратити пажњу на ове чињенице: да изабрано место буде усамљено, удаљено од сваке ларме и свега што би приплодна грла приликом опасивања могло узнемиравати. Земљиште треба да је равно, чисто и да није клизаво.

Опасивање из слободне руке врши се на овај начин: кобила се спута у задње ноге тако, што јој се на обе ноге мету ћустеци (лонже), чије крајеве, пошто се укрсте на трбуху, утврдити за ћустек, који је обавијен напред око варата. Реп обавити једном пантликом тако да длаке буду скривене, па слободан крај пантлике повући у напред и с десне стране притврдити за ћустек, који је обавијен око врата. На овај начин реп ће бити подигнут и полни уд кобиле слободан. Ако је кобила немирна, треба употребити лулу, коју одмах скинути чим пастув скочи.

Од ове заразе оболела грла добијају доцније копривњачи сличне гукe по кожи, а најзад настаје одузетост појединих живаца за кретање, а уз то је упадљиво све јаче мршављење.

3) Шуга је заразна кожна болест, коју изазивају мале животиње-шугавци, а познаје се по бубуљицама, мехурићима и раницама на кожи, великом сврабу и опадању длаке. Кожа изгуби своју природну мекоћу, те постане сува и наборана. Болест се шири све више по телу, преносна је на друге коње и људе; а у даљем току коњи од шуге јако омршаве, па могу и да угину. Ова се болест обично јавља на коњима, који се слабо или никако не тимаре и често баве по нечистим (механским) коњушницама или долазе у додир са другим шугавим коњима.

У случају да је кобила растом већа од пастува, те је овај не може опасати, ископа се ров дубок по потреби и у њега задњим ногама постави кобила, а да пастув задњим ногама неби ступио у ров, постави се иза задњих ногу кобиле једна косо према ногама кобиле положена даска (висока најмање 50 см.), а која је углављена између задњих стубова разбоја, у коме се кобила налази; ова даска и задњи стубови обложени су увијеном саргијом да се пастув сачува од повреде.

Кад је на овај начин кобила припремљена, треба извести пастува на узди или капцауму. При извођењу пастув обично рже, пропиње се и скаче, зато га треба држати пажљиво и смотрено, и кад се приближи кобили пустити га да је оњуши, а скакање дозволити тек кад му је уд припремљен за опасивање. Чим је пастув са припремљеним удом скочио на кобилу, треба му руком ухватити уд и управити га у полни уд кобиле. Кад је чин опасивања завршен, што се може познати по дрхтању целог тела пастува, треба кобилу повести напред, те да пастув без оптерећења скочних зглобова може сићи.

После опасивања кобилу треба провадати један сат у ходу, јер то повољно утиче на оплођење.

Чл. 10.

После опасивања одмах пастуву треба увек опрати уд, док га још није увукао и то припремљеним млаким једнопроцентним раствором калиумперманганата. При овом раду треба пастуву подићи и држати једну предњу ногу, а главу држати високо, да се не би бранио. По

овом се пастув води у коњушницу, где га ваља добро исењати, а према времену и покрити.

Чл. 11.

Команде или старешине пастувских станица имају тачно водити дневник опасивања по приложеном обрасцу уносећи у њега све податке.

Чл. 12.

Једанпут опасиване кобиле треба приводити поново под пастува после девет дана, ако распаност није престала.

Чл. 13.

Време бременитости код кобила траје обично 11 месеци и пет дана и дели се у две групе. Бременитост од зачетка па до првих шест месеци и по навршетку шест месеци до ождебљења.

За време бременитости кобилу треба обилно хранити, тако да се храна пред само ождебљење постепено умањује, у ком случају нарочито избегавати давање ладне воде и веће количине кабасте хране.

За време бременитости рад није штетан, већ напротив добро одмерен рад користи. Пред само ождебљење кобилу треба брижљиво покривати ноћу.

После ождебљења кобилу треба оставити 1 сат на миру, а затим је гужвама добро исењати и дати чорбаст напој од брашна и мекиња.

Чл. 14.

На овај начин добивена ждребад имају се по командама задржати и на њихово развиће обратити нарочиту пажњу, стварајући у сваком

случају могућност за што дуже слободно кретање у природи.

Како се ждребе до навршетка 6 месеци искључиво храни млеком своје матере, то је потребно кобили осигурати обилнији и првокласног квалитета оброк.

По одбијању ждребета, које наступа било престанком млека код кобиле или ојачањем зуба код ждребета, треба обратити такође нарочиту пажњу на негу како кобиле тако и ждребета. Тада је ждребе немирно, тужно и стално рже, те га треба чешће обилазити, миловати и с времена на време давати му да лиже со, а доцније исхрану тако подесити да буде што разноврснија и укуснија. Давање траве нарочито прија ждребадима, но ове несмеју бити сувише младе, јер изазивају пролив, нити сувише престареле — тврде, јер су тешке за жвакање, а овас треба да је прекрупљен.

И овом приликом треба нагласити да је паша за развијање ждребета један неопходан услов, те је по свима околностима треба осигурати.

Код кобиле треба се постарати да млеко пресуши, у ком циљу је првих дана по одбијању измузати и то у почетку четири пута дневно, затим два пута и напоследку једанпут, умањујући јој при том и сам дневни оброк хране.

Кад је млеко пресушило, кобилу за извесно време ваља пуштати на пашу, а потом употребити за рад.

Чл. 15.

У почетку сваке године по командама где су на овај начин добивена и одгајена ждребад образоваће се комисије, које ће прегледати сву војно-државну ждребад и с обзиром на ексте-

ријер и степен развијености предложити за продају сву ону ждребад, за коју нема изгледа да ће постати добри војнички коњи.

Чл. 16.

Референти ветерине Армиских и Дивизиских Области као и трупни ветеринари по командама својим стручним саветима треба да руководе овим радом, те да се циљ, који се овим тежи постићи, што повољније изведе и држава као и примаоци војно-државних кобила и приватни сопственици извуку што веће користи како за своје војничке интересе, тако и лепим примером дају пострек народу за одгајивање и подизање коњарства, које је једно од важних потреба војске и корисна привредна грана народне економије.

Чл. 17.

Исхрана ждребади по командама биће у свему по табlici следовања сточне хране.

Суб. др
35527

УВЕРЕЊЕ О ПОРЕКЛУ

Пастувска станица Станица

Број Бановина

ОПАСИВАЊЕ У 193... ГОД.

Пастув Отац

Мати

Расе..... боје..... висина..... №.....

УВЕРЕЊЕ о опасивању	УВЕРЕЊЕ о ждребљењу
Опис кобиле:	Управник (командант)
Име:
Раса:	у..... оверава да је
Отац:..... Раса:.....	од пастува:.....
Мати:..... Раса:.....
Година ождребљења:...	кобила:.....
Место ождребљења: ...	ождребила.....193... г.
.....	у..... општини.....
Боја:..... Висина:.....	срезу..... бановини.....
Опис:.....	Име:.....
.....	Раса:.....
Жиг	Пол:.....
.....	Боја:.....
Сопственик г.....	Опис:.....
из..... општ.....
Среза.....бановина.....
Дан опасивања:.....
.....
Повратак под пастува:	Жиг:.....
.....
Отац:..... Мати:.....
Раса:.....Боја:.....
Висина:..... Жиг:.....193... год.
У.....	Командант,
.....193... год.
Старешина Станице,
.....
Таксена марка

Ергела

..... Пастув. станице.

Станица

Пастув.....

Година опасивања

Број уверења

Примедба: Сопственик не уписује ништа у други лист, већ га шаље овереног од општ. суда директору ергеле односно управнику пастув. станица и то најдаље до 31. децембра т. г.

Господ.

Сопственик кобиле именов

..... расе.....

од оца..... расе.....

од мајке..... расе.....

потврђује да се та кобила

дана.....193... г. ождре-

била у месту.....

општине..... среза

..... бановине.....

Име ждребета

Раса

Боја:.....

Опис:.....

.....

.....

.....

Дана.....193... год.

Сопственик,

Председник Општине пот-

врђује истинитост горњих

исказа г.....

.....

из

у

Дана.....193... год.

Председник Општине,

УВЕРЕЊЕ О ПОРЕКЛУ

Пастувска станица Станица

Број Бановина

ОПАСИВАЊЕ У 193... ГОД.

Пастув Отац

Мати

Расе..... боје..... висина..... №.....

УВЕРЕЊЕ о опасивању	УВЕРЕЊЕ о ждребљењу
Опис кобиле:	Управник (командант)
Име:
Раса:	у..... оверава да је
Отац:..... Раса:.....	од пастува:.....
Мати:..... Раса:.....
Година ождребљења:...	кобила:.....
Место ождребљења: ...	ождребила.....193... г.
.....	у..... општини.....
Боја:..... Висина:.....	срезу..... бановини.....
Опис:.....	Име:.....
.....	Раса:.....
Жиг	Пол:.....
.....	Боја:.....
Сопственик г.....	Опис:.....
из..... општ.....
Среза.....бановина.....
Дан опасивања:.....
.....
Повратак под пастува:	Жиг:.....
.....
Отац:..... Мати:.....
Раса:.....Боја:.....
Висина:..... Жиг:.....193... год.
У.....	Командант,
.....193... год.
Старешина Станице,
.....
Таксена марка

4

ПРЕГЛЕД НОВИХ КЊИГА

1. КОМЕНТАР ЗАКОНИКА О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ:
ПРЕМА СТАЊУ ПРОПИСА ОД 2. ФЕБРУАРА 2022. ГОДИНЕ
Београд: Службени гласник, 2022.
2. КОМЕНТАР ЗАКОНА О ОПШТЕМ УПРАВНОМ ПОСТУПКУ:
СА СУДСКОМ ПРАКСОМ И РЕГИСТРОМ ПОЈМОВА
Зоран Р. Томић
Београд: Службени гласник, 2022.
3. КОМЕНТАР ЗАКОНА О СТЕЧАЈУ: СА ОДАБРАНОМ СУДСКОМ
ПРАКСОМ И ПОДЗАКОНСКИМ ПРОПИСИМА:
ПРЕМА СТАЊУ ПРОПИСА ОД 25. АПРИЛА 2022. ГОДИНЕ
Вук Радовић
Београд: Службени гласник, 2022.
4. КОМЕНТАР ЗАКОНА О ОПШТЕМ УПРАВНОМ ПОСТУПКУ:
КРИТИЧКА АНАЛИЗА:
СА МОДЕЛИМА АКТА И РЕГИСТРОМ ПОЈМОВА
Стеван Лилић
Београд: Службени гласник, 2022.
5. КОМЕНТАР КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА:
ПРЕМА СТАЊУ КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА ОД 1. ДЕЦЕМБРА
2019. ГОДИНЕ И ПРЕМА СТАЊУ ЗАКОНОДАВСТВА ОД 15.
МАЈА 2022. ГОДИНЕ
Зоран Стојановић
Београд: Службени гласник, 2022.
6. КОМЕНТАР ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ:
СА ОДАБРАНОМ СУДСКОМ ПРАКСОМ И ПРИМЕРИМА
ПОДНЕСАКА, РЕШЕЊА И ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИХ ИСПРАВА:
ПРЕМА СТАЊУ ЗАКОНОДАВСТВА ОД 8. ФЕБРУАРА 2022.
ГОДИНЕ
Гордана Станковић, Милена Трговчевић Прокић
Београд: Службени гласник, 2022.
7. САБОР СРПСКИХ ВЕЛИКАНА:
ГРАДИТЕЉИ МОДЕРНОГ СРПСКОГ ИДЕНТИТЕТА
ОД 1848. ДО 1918. ГОДИНЕ
Београд: Лагуна, 2022.
8. ДОЛАЗАК МАТАДОРА
Бранко Росић
Београд: Лагуна, 2022.

9. ПРЕЛУДИЈУМ
Славица Мاستикоса
Београд: Лагуна, 2022.
10. СВАКИ ДАН У ГОДИНИ:
ИЗ ЖИВОТА ГЕЗИНЕ КРЕСПАЛ. 3
Уве Јонзон
Београд: Лагуна, 2021.
11. СВАКИ ДАН У ГОДИНИ:
ИЗ ЖИВОТА ГЕЗИНЕ КРЕСПАЛ. 4
Уве Јонзон
Београд: Лагуна, 2022.
12. ВИДНО ПОЉЕ
Горан Бабић
Београд: Лагуна, 2022.
13. ПЛЕС СА ЗМАЈЕВИМА:
ПРВИ ДЕО: СНОВИ И ПРАХ
Џорџ Р. Р. Мартин
Београд: Лагуна, 2012.
14. ПЛЕС СА ЗМАЈЕВИМА:
ДРУГИ ДЕО: ПОСЛЕ ГОЗБЕ
Џорџ Р. Р. Мартин
Београд: Лагуна, 2012.
15. ИЗДАЈА
Џејсон Метјуз
Београд: Лагуна, 2014.
16. ПУТОВАЊЕ У МАЛИ ДРИБЛИНГ
Бил Брајсон
Београд: Лагуна, 2016.
17. МИНХЕН
Роберт Харис
Београд: Лагуна, 2019.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

1. Сајмон Макарти-Џоунс: **ПАКОСТ: ПОНАШАЊЕ У КОЈЕМ СВАКО ГУБИ РАЗУМ** / Нови Сад: Психополис институт, 2022.

Преузето са сајта:

<https://psihopolis.edu.rs/knjiga/pakost/>

Шта је тачно пакост, како функционише и зашто смо уопште пакосни? Шта наводи човека да у трену поступи пакосно? Да ли пакост може бити сила која служи добром? Да ли пакостимо јер смо грубо морално повређени или из неких себичних разлога? Да ли је тачно да су пакосни људи често и непријатни и антипатични? Да ли су мушкарци пакоснији од жена? Да ли је правичност делотворна одбрана од пакости? Како изаћи на крај са пакошћу на друштвеним мрежама?

Аутор књиге Сајмон Макарти-Џоунс, ванредни професор клиничке психологије и неуропсихологије на Департману за психијатрију Тринити колеџа у Даблину, полази од тога да пакост има дубоке корене. Постоје четири основна начина интеракције са другом особом – сарадња, себичност, алтруизам, а пакост је наше „четврто понашање” – понашање којим поступамо и на туђу, и на нашу штету. Одмах се поставља и питање зашто природна селекција не би искоренила понашање у којем свако губи, понашање које није требало да опстане, које представља јасну и страшну опасност.

Како бисмо контролисали пакост неопходно је да је добро проучимо и разумемо. А кад пажљивије проучимо пакост уочићемо и нешто друго – да пакост може да буде и сила која служи добром. Може да нам помогне да будемо бриљантни, да стварамо и парадоксално, може да омогући сарадњу и да буде моћно оружје за спречавање неправде. Јер, докле год постоји неправда и неправедна неједнакост, биће нам потребна и пакост, а разумевање порекла пакости и њеног унутрашњег механизма пружа нам шансу да је добро користимо.

КАКО ПАКОСТ ОБЛИКУЈЕ МОДЕРАН СВЕТ?

- О доминантној, контрадоминантној и еволуционој пакости
- Да ли пакост представља егзистенцијалну претњу човечанству?
- Пакост и оговарање; пакост и генетика
- Зашто кажњавамо великодушне?
- Да ли пакост усмеравамо само на људе или...?

Докле год постоји неправда, биће нам потребна пакост, а докле год постоји пакост, биће и неправде. Пакост је део проблема и решења. Разумевање порекла пакости и њеног унутрашњег механизма пружа нам шансу да је добро користимо. Оставити је у сенци значило би позвати је да нам се придружи.

Сајмон Макарти-Џоунс, аутор

2. Тони Вајт: САВРЕМЕНА ТЕРАПИЈА НОВОМ ОДЛУКОМ: РАЦИОНАЛНИ ПРИСТУП ТЕРАПИЈЕ НОВОМ ОДЛУКОМ У ТРАНСАКЦИОНОЈ АНАЛИЗИ / Нови Сад: Психополис институт, 2022.

Преузето са сајта:

<https://psihopolis.edu.rs/knjiga/savremena-terapija-novom-odlukom/>

Књига представља осврт на психотерапијски приступ који се назива трансакциона анализа (ТА), коју је првобитно развио Ерик Берн касних 60-их и 70-их година прошлог века и која је опстала све до данас. Под окриљем ТА развиле су се у међувремену различите школе, а ова књига бави се двама међу њима – терапија новом одлуком и релациони приступ ТА. Аутор књиге поставља кључно питање да ли ова два приступа могу коегзистирати и међусобно се допуњавати тако да се из оба приступа узме оно најбоље и да се искомбинују у једном, свеопштем приступу.

Терапију новом одлуком осмислили су давних година Роберт и Мери Гулдинг и, за разлику од многих других, ова терапија издржала је тест времена. Специфичност ове терапије је да она мало говори о употреби психоаналитичке теорије и концепата који су готово измештени из ТА. Међутим, школе друге генерације трансакционе анализе вратиле су психоанализу и дале јој значајно место у ТА, што нас доводи до правога питања – да ли је враћање психоанализе у ТА исправна стар? Да ли је то помало нефер према релационој ТА која мора да се изгради у облик који није веран њеној психоаналитичкој природи? Аутор у књизи тврди да ТА и аспекти психоанализе могу коегзистирати, што нам омогућава да имамо психотерапијски приступ који укључује и терапију новом одлуком и релациону ТА.

Књига покрива многе области, као што су уговори, игре и одигравања, застоји, различите врсте лечења трансфером, релациона ТА и забране, ране одлуке и прекиди у односима и тако даље, уз то, све време, описујући како различити концепти из релационе ТА и терапије новом одлуком могу коегзистирати. На дубљем нивоу, аутор се бави и филозофским питањем „Да ли је моћ заиста у клијенту?“, или је делимично и у односу између терапеута и клијента, а закључак јесте да је моћ у клијенту и терапијском односу. Књигу

завршавају два поглавља, у једном Тони Вајт разматра тему демона, а у другом бави се Минхаузенoвим синдромом преко посредника.

ТЕРАПИЈА НОВОМ ОДЛУКОМ – ТЕРАПИЈА КОЈА ЈЕ ИЗДРЖАЛА ТЕСТ ВРЕМЕНА

- О две школе ТА: терапији новом одлуком и релационој ТА
- Да ли је могуће комбиновати две школе ТА?
- Да ли је повратак психоанализе у ТА исправна ствар?
- Шта су уговори захтева, а шта уговори ослобађања?
- Застоји, игре и одигравање

Књига на изврстан начин приказује интеграцију релационог модела ТА психотерапије и терапије новом одлуком и показује да ова два приступа могу коегзистирати и међусобно се допуњавати. Из тог разлога, биће драгоценостиво за све релационо оријентисане ТА и интегративне психотерапеуте, као и за терапеуте других оријентација који желе да се упознају са ова два терапијска приступа.

Зоран Миливојевић, др мед., психотерапеут, председник ТА Центра

3. Џози Малиновски: **ПСИХОЛОГИЈА СНОВА: ЗАШТО САЊАМО И ШТА ЗНАМО О СНОВИМА** / Нови Сад: Психополис институт, 2021.

Преузето са сајта:

<https://psihopolis.edu.rs/knjiga/psihologija-snova/>

Шта су заправо снови и како их дефинишемо? Које врсте снова постоје и како их проучавамо? Зашто сањамо и која је функција сањања? Која је улога сањања у памћењу, решавању проблема, обради емоција...? Да ли снови крију наше несигурности и страхове? Шта су луцидни, шта пророчки снови, а шта су кошмари парализе сна? Која је веза између наших снова и нашег душевног здравља?

Књига *Психологија снова* пажљиво проучава протеклих стотину година истраживања о сновима, да би на питање шта се дешава у нашем уму док сањамо пружила увид који наводи на размишљање. Ауторка истражује улогу сањања у памћењу, решавању проблема и обради емоција, проучава како траума утиче на сањање и како можемо да употребимо своје снове да бисмо боље разумели себе. Кроз истраживање необичних доживљаја као што су луцидни снови, пророчки снови и кошмари парализе сна, као и савремених питања као што је питање хоће ли икад бити могуће да андроиди сањају, *Психологија снова* открива неке најфасцинантније аспекте нашег света снова.

Психолози који се баве психологијом снова (ониролози) више воле да живот у сну стављају у контраст са „будним животом” него са „стварним животом”, јер и живот у сну и будни живот део су стварног живота – и ноћни и дневни живот једнако су стварни када смо у њима. Можда најважније питање које ауторка поставља у овој књизи је: *Зашто сањамо?*

ДА ЛИ РАЗУМЕВАЊЕМ СНОВА БОЉЕ РАЗУМЕМО СЕБЕ?

- Шта је психологија сазнала о сновима?
- Сањање и ментално здравље – депресија, траума, психоза...
- Трауматични кошмари, ПТСП....

Задивљујуће обухватна, изванредно сажета, јасна и информативна књига о сновима, њиховој природи, улози, и посебно, о значају за самоспознају.

Проф. др Жарко Требјешанин, психолог

4. Мила Голднер Вуков: **РОДИТЕЉИ, ДОБРО ЈУТРО: РАНА ЕДУКАЦИЈА МЛАДИХ О ПОЗИТИВНОМ РОДИТЕЉСТВУ** / Нови Сад: Психополис институт, 2022.

Преузето са сајта:

<https://psihopolis.edu.rs/knjiga/roditelji-dobro-jutro/>

Како превазићи препреке и остварити позитивно родитељство? Како пратити промене које доноси одрастање? Које су важне смернице у едукацији младих, садашњих и будућих родитеља? Шта су дисфункционалне, а шта лепо упаковане породице? Како одабрати право брачног партнера – само су нека од питања о којима у књизи *Родитељи, добро јутро – Рана едукација младих о позитивном родитељству* на стручан али занимљив начин пише др Мила Голднер Вуков, консултант психијатар и доктор медицинских наука.

Мотив за писање књиге била је патња ауторкиних клијената које је сретала у дугогодишњој психотерапијској пракси, а који су одрастали уз родитеље „мучитеље”, неодговорне, незаинтересоване, каријеристе без љубави и милости према деци. Књигу је наменила младим људима који се припремају за родитељство, али је то ипак књига за све нас, јер сви имамо родитеље, а биће од помоћи и родитељима, наставницима, педагозима, психолозима, социолозима, лекарима... Књига није писана као досадан обавезан уџбеник, него као игра фикције, научних знања, знања стечених праксом о различитим аспектима родитељства. Ликови су измишљени, а радња прати гимназијско школовање једног разреда у којем ученици слушају предмет о позитивном родитељству, предавачи су професори, лекари, психолози, педагози, а ауторка

је и ученик и учитељ. Књига је динамична, има и шале, и смећа, али и озбиљних исповести и оно што је најважније, говори о томе како да се оствари позитивно родитељство пуно љубави, подршке и поверења.

Ауторка прати хронологију настанка и развоја родитељства кроз историју и различите културе, кроз митологију, па све до савременог родитељства. Фиктивни средњошколци тако сазнају све о мотивацији за родитељство, перинаталном периоду и развоју детета, појединачним односима између родитеља и деце, али и о насиљу над децом, разводу и мешовитим породицама, о емоционалном и физичком кажњавању, злостављању и понижавању детета.

ВОЛЕТИ, ВАСПИТАВАТИ И ПРАТИТИ ДЕТЕ УЗ ПОЗИТИВНО РОДИТЕЉСТВО

- Однос мајка–ћерка, мајка–син, отац–ћерка, отац–син
- О важности позитивног односа родитељ–дете
- Шта су трансгенерацијска и интергенерацијска траума и како се преносе?
- О разводу и модификованој породици

Позитивно родитељство је важно за деце самопоуздање, емотивну стабилност, поглед на свет, начине опхођења са блиским људима, постављање и остваривање животних циљева и позива родитеље на осетљивост, присутност и доступност деци. Позитиван однос родитељ–дете стално се развија и мења, а изазови на овом путу садржани су у књизи проф. др Миле Голднер Вуков.

Проф. др Невена Чаловска Херцог

5. Стивен Гилиган, Роберт Дилтс: ПУТОВАЊЕ ХЕРОЈА: СПИРИТУАЛНИ ПУТ ОТКРИВАЊА СЕБЕ / Нови Сад: Психополис институт, 2022.

Преузето са сајта:

<https://psihopolis.edu.rs/knjiga/18878/>

Аутори, Стивен Гилиган и Роберт Дилтс су водећи стручњаци у области неуролингвистичког програмирања (НЛП), једног од најпознатијих светских комуникацијских модела који нам помаже да боље приђемо људима, правилно поставимо циљеве и мењамо нежељена понашања. Књига пружа идеалан формат за особе које желе да истражују нове димензије личности, и које су уверене „да у животу мора да постоји много више од овога”, јер су аутори развили дубок, интегрисан и еволутивни модел на основу најзначајнијих приступа и широког спектра алата које пружа НЛП.

Књига је писана у облику транскрипта четвородневне радионице коју су аутори одржали у Барселони, а на тему путовања хероја. Наиме, полазна идеја је да је сваки живот потенцијално „путовање хероја” чија суштина стаје у неколико питања: Како да живите смислен живот? Шта је најдубљи облик живота? Како да трансформишете ваша спутавајућа уверења и навике, излечите емоционалне ране и физичке симптоме, побољшате слику о себи и изградите самопоштовање? Искуства учесника су аутентична и динамична, а аутори их преносе са много истанчаног хумора, саосећања и мудрости.

Стивен Гилиган и Роберт Дилтс су међу оснивачима НЛП Универзитета у Санта Крузу и развили су бројне начине примене НЛП-а у здравству, лидерству и образовању.

КАКО ДА ЖИВИТЕ СМИСЛЕН ЖИВОТ?

- Транскрипт и приказ четвородневне радионице НЛП-а уз истанчан хумор, саосећање и мудрост
- Како да трансформишете ваша спутавајућа уверења и навике?
- Како да излечите емоционалне ране и физичке симптоме?
- Путовање хероја – живљење дарова и зацељивање наших рана
- Како да продубите интимност и побољшате слику о себи техникама НЛП-а?

ОСАМ КОРАКА НА ПУТОВАЊУ ХЕРОЈА

Ако бисте могли да прислушкujete разговор између двојице највећих који су допринели спиритуалности НЛП-а, онда је то ова књига ... која вас наводи на размишљање и неговање мисли. Овај транскрипт трансформативних радионица омогућава вам да се и ви као читалац трансформишете.

Др Суси Странг Вуд, мастер тренер НЛП-а и психотерапеут

6. Елен Лангер: **ОСЛУШКИВАЊЕ СЕБЕ: МАЈНДФУЛНЕС: ТЕХНИКЕ УСМЕРАВАЊА ПАЖЊЕ** / Нови Сад: Психополис институт, 2016.

Преузето са сајта:

<https://psihopolis.edu.rs/knjiga/osluskivanje-sebe/>

Суштина мајндфулнеса (*mindfulness*), тј. усмерене пажње активно је уочавање нових ствари које унапређује наш живот и ослобађа огромне потенцијале менталних способности, што доводи до промена у нашим животима. Књигу Елен Лангер о мајндфулнесу, тј. усмереној пажњи многи сматрају кључним делом у области социјалне психологије, а ову професорку Универзитета Харвард ауторком мајндфулнеса – све присутнијег приступа у

савременом раду са људима. Значај техника мајндфулнеса и усмеравања пажње велики је у учењу, креативности, пословању, здрављу, можемо их примењивати на послу и у породици. Ауторка детаљно представља 50 експеримената и њихове резултате који поткрепљују теорију мајндфулнеса, одговарају на питања зашто је погубно ако имате сужену слику о себи, да ли се заборавност може успорити или зауставити, како да научите децу да хендикепи ограничавају али не дефинишу особу, како и да ли усмерена пажња успорава старење и како да се радо и активно бавимо оним што радимо.

- Шта је усмерена пажња или мајндфулнес?
- Како усмереном пажњом постићи промене у нашим животима?
- Зашто одсуство усмерене пажње уназађује наше покушаје и које ризике ствара?
- Зашто одсуство усмерене пажње изазива досаду?
- Упознајте се са *Лангер скалом усмерене пажње*.

Данас су технике мајндфулнеса незамењиве у психотерапији, саветовању и коучингу, што је последица четрдесет година психолошких истраживања усмерене пажње.

Др сци. Наташа Цвејић-Старчевић, психолог и психотерапеут, ТА Центар

7. Милена Марковић: **ДНЕВНИК ЕМОЦИЈА: ПРАКТИКУМ ЗА ЛИЧНИ РАЗВОЈ** / Нови Сад: Психополис институт, 2022.

Преузето са сајта:

<https://psihopolis.edu.rs/knjiga/dnevnik-emocija/>

Да ли желите да унапредите вештину препознавања и разумевања својих емоција, постанете свеснији својих унутрашњих процеса и континуирано радите на себи? Својој богатој библиотеци намењеној бољем разумевању емотивне писмености, *Психополис* додаје и *Дневник емоција – Практикум за лични развој*, радну свеску са рубрикама за попуњавање и питањима за личну анализу креираним од стране психотерапеута.

Дневник емоција – Практикум за лични развој је корисно помоћно средство вашем раду на себи, јер продубљује вашу интроспекцију на начин који ће вам омогућити да дођете до важних увида о себи, увећате разумевање своје емоционалности, осветите однос који имате према себи и откријете уверења која блокирају ваш лични развој или чине да се осећате заглављено у неком емотивном стању. Практикум је настао као резултат психотерапијске праксе ауторке концепта Милене Марковић, мастер психолога и психотерапеута.

Радећи са клијентима који су отежано идентификовали своје емоције – осећали су се непријатно, али нису умели да препознају конкретно осећање, нити разумеју начин на који је оно настало – дошла је до неколико важних питања за личну анализу на која су клијенти одговарали код куће. Овај метод показао се изузетно корисним за постизање психотерапијске промене код ових клијената.

Питања у *Дневнику емоција* произашла су из *Модела кружне емоционалне реакције (КЕР модел)* Зорана Миливојевића, изнетог у књизи *Емоције – Психотерапија и разумевање емоција* (Психополис, 2014), и представљају помоћ при практичној примени овог модела. *КЕР модел* је конзистентна теорија емоција која објашњава процес настанка емоције, који је неопходно да освестимо како бисмо препознали логику која стоји иза неког осећања. Откривање ове логике и препознавање емоције, као и процена да ли је емоција адекватна (рационална, одговара реалности) предуслови су доброг управљања осећањима, тј. емоционалне регулације.

Саставни део *Дневника емоција* је Речник емоција преузет из књиге *Емоције* Зорана Миливојевића. Јасне и прецизне дефиниције око 120 осећања помоћи ће вам да именујете поједино осећање, боље уочавате разлике између сличних емоција и проширите свој лични вокабулар када говорите о емоцијама.

УВЕЋАЈТЕ СВОЈУ ЕМОТИВНУ ПИСМЕНОСТ РЕДОВНИМ ВОЂЕЊЕМ ДНЕВНИКА ЕМОЦИЈА

- На који начин се односите према себи и какав је ваш унутрашњи дијалог?
- Какво значење и значај приписујете ономе што вам се дешава?
- Који су ваши нови увиди и закључци о себи?
- Који су ваши циљеви у погледу личног развоја?

Олакшајте себи разумевања и прихватања емоција! Дневник емоција, својим визуелним решењем и стручним вођењем, претвара овај важан задатак у занимљиву авантуру.

Доц. др Жилијета Кривокапић, специјалиста медицинске психологије и психотерапеут

5

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА

**ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ УПРАВЕ
ЗА ФЕБРУАР 2023. ГОДИНЕ**

1. ВОЛИ МЕ ВИШЕ ОД СВЕГА НА СВИЈЕТУ:
ПРИЧЕ О ПРИПАДАЊУ
Мира Фурлан
Београд: ВООКА, 2022.
2. СВЕДОЧАНСТВА
Маргарет Атвуд
Београд: Лагуна, 2020.
3. РУДНИК
Миодраг Мајић
Београд: Вулкан издаваштво, 2023.
4. ГВОЗДЕНА ЗАВЕСА
Весна Голдсворти
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
5. ПЧЕЛИЊИ ЖАМОР
Софија Сеговија
Београд: Дерета, 2022.
6. ОСЛИКАНИ ВЕО
Вилијам Сомерсет Мом
Београд: Дерета, 2021.
7. УЗНЕМИРЕНИ ЛЈУДИ
Фредерик Бакман
Београд: Лагуна, 2020.
8. ЗАМАЛЕК: РОМАН О КИСМЕТУ
Дејан Тиаго-Станковић
Београд: Лагуна, 2020.
9. НОЋИ КУГЕ
Орхан Памук
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
10. РАЗЛИКЕ
Горан Петровић
Београд: Народна књига – Алфа, 2006.

Главни и одговорни уредник: Смиља Богдановић, начелник Одељења
(smilja.bogdanovic@uzzpro.gov.rs)

Технички уредници: Јелена Васиљевић, организатор пријема и евиденције
захтева корисника
Јелена Катана, документалиста за електронске каталогe
и библиотечку базу података

Сарадници: Смиљана Павков, документалиста система базе података
Гордан Горуновић, оператер за системе базе података
Лепосава Милановић, документалиста за израду документационог
фонда
Радмила Тубин Михајловић, организатор пријема и евиденције
захтева корисника
Дејан Станојловић, оператер припреме података

Лектор: Смиља Богдановић
Коректор: Јелена Васиљевић

Компјутерска обрада: Одељење за информационо-документационе и библиотечке
послове
Техничка подршка: Радинка Мићовић, програмер софтверских решења

ШТАМПА: УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
Београд, Немањина 22–26